

“Dövlət qeydiyyatına alınmışdır”

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi
Qeydiyyat 3441
16 aprel 2009-cu il

Nazir müavini _____ T.Musayev

“Təsdiq edirəm”

Azərbaycan Respublikasının
Səhiyyə Nazirliyi
Əmr 37
07 aprel 2009-cu il

Nazir _____ Oqtay Şirəliyev

**TİBB MÜƏSSİSƏLƏRİNDƏ SANİTARIYA-EPİDEMİOLOJİ TƏLƏBLƏRƏ DAİR
QAYDALAR**

1. Ümumi müddəalar və tətbiq sahələri

1.1. Bu Qaydalar «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında», «Sanitariya-epidemioloji salamatlıq haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 25 may tarixli 413 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında» Əsasnaməyə uyğun olaraq hazırlanmışdır və tibb müəssisələrində sanitariya-epidemioloji tələblərə dair qaydaları müəyyən edir.

1.2. Bu Qaydalar, mülkiyyət formasından və tabeçiliyindən asılı olmayaraq yeni tikilən, yenidən qurulan, əsaslı təmir və bərpa edilən tibb müəssisələrinə şamil edilir.

1.3. Tibb müəssisələrinin layihələndirilməsi, tikintisini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslər qanunvericiliyin və bu Qaydaların tələblərinə riayət etməlidirlər.

1.4. Yeni tikilən və ya yenidən qurulan əsaslı təmir və bərpa edilən tibb müəssisələrinin istismara qəbulu zamanı aidiyyəti gigiyena və epidemiologiya mərkəzlərinin nümayəndələri iştirak edir, eləcə də binaların və otaqların müvəqqəti olaraq tibb müəssisəsi kimi istifadəsinə aidiyyəti üzrə gigiyena və epidemiologiya mərkəzlərinin müsbət rəyi olduqda icazə verilir.

1.5. Bu Qaydaların icrasına nəzarət aidiyyəti üzrə gigiyena və epidemiologiya mərkəzləri tərəfindən həyata keçirilir.

2. Tibb müəssisələrinin yerləşdirilməsinə, istismarına dair sanitariya-gigiyena tələbləri

2.1. Tibb müəssisələri şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məntəqələrinin planlaşdırılması və tikintisinə dair tələblərə, eləcə də gigiyenik tələblərə və sanitariya-mühafizə zolaqlarının gözlənilməsi şərti ilə ictimai, sənaye, kommunal, təsərrüfat və digər obyektlərdən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məsafələrə riayət edilməklə, yaşayış məntəqələri, yaşıllıq və şəhərtrafi zonalarda, dəmir yolu, hava limanı, sürətli avtomobil yolları və digər səs-küy mənbələrindən kənarında yerləşdirilir.

Tibb müəssisələrinin ərazisində səs-küy, vibrasiya, elektromaqnit şüalanması və digər zərərli fiziki amillərin səviyyəsi yol verilən hədlərdən artıq olmamalıdır.

2.2. Tibb müəssisələrinin tikintisi üçün nəzərdə tutulan torpaq sahələri quru və təmiz olmalı, atmosfer havasını çirkləndirən mənbələrdən uzaqda yerləşməlidir. Müəssisələrin çirklənmiş ərazilərdə yerləşdirilməsinə yol verilmir. Torpaqda və atmosfer havasında toksiki və zərərli maddələrin səviyyəsi, eləcə də radioloji fon gigiyenik normalardan yüksək olmamalıdır.

2.3. Şəhər (kənd) təyinatlı magistral mühəndis kommunikasiya xətləri (su təchizatı, kanalizasiya, qaz, istilik təchizatı, yüksək gərginlikli elektrik xətləri və s.) tibb müəssisələrinin ərazisindən keçməməlidir.

Tibb müəssisələrinin ərazisində digər təyinatlı, funksional cəhətdən əlaqəsi olmayan bina və tikililərin yerləşdirilməsinə yol verilmir.

2.4. Tibb müəssisələri yerləşən binaların və otaqların memarlıq-planlaşdırma və konstruktiv həlli sanitariya-gigiyenik və əksepidemik rejimin, əhaliyə tibbi yardımın göstərilməsi və tibbi heyət üçün əlverişli iş şəraitinin yaradılmasını təmin etməlidir.

2.5. Tibb müəssisələrinin yerləşdiyi binaların fasadları ərazinin memarlıq görünüşünə xələl gətirməmək şərti ilə layihələndirilməlidir.

2.6. Yaşayış və ictimai binalarda, eləcə də həmin binalara bitişik tikililərdə ambulator-poliklinik tibb müəssisələrinin (kabinetlərin), o cümlədən: müalicə-sağlamlıq, reabilitasiya və bərpa müəssisələrinin, həmin mərkəzlərin nəzdində gündüz stasionarlarının yerləşdirilməsinə icazə verilir.

2.7. Yaşayış və ictimai binaların zirzəmiləri və yarımsirzəmilərində tibb müəssisələrinin yerləşdirilməsi qaydaları bu mərtəbələrə dair qüvvədə olan tikinti norma və qaydalarının tələblərinə uyğun həyata keçirilir.

2.8. Yaşayış və ictimai binalarda yerləşdirilən tibb müəssisələri binanın əsas hissəsindən əsaslı divarlarla ayrılmalı, müstəqil ventilyasiya, kanalizasiya sistemləri və xəstələr üçün ayrıca girişlə təchiz edilməlidir.

2.9. Tibb müəssisələrinin ərazisi abadlaşdırılmalı, yaşıllaşdırılmalı, hasarlanmalı və işıqlandırılmalıdır.

Tibb müəssisələrinin girişində təcili tibbi yardım şöbələrinə nəqliyyat vasitələrinin, arabaların, xərəklərin rahat girişi üçün pandus sistemi nəzərdə tutulmalıdır.

2.10. Meyitlərin çıxarılması zonası olan patoloji anatomiya korpusu palatalı korpuslardan maksimum təcrid edilməli, müalicə və doğum otaqlarının, eləcə də tibb müəssisəsinin yaxınlığında yerləşən yaşayış və ictimai binaların pəncərələrindən görünməməlidir. Patoloji anatomiya korpusundan palatalı korpuslara və qida blokuna qədər məsafə 30 m-dən az olmamalıdır.

2.11. Yoluxucu xəstəxana və ya yoluxucu xəstəliklər korpusunun ərazisində, xəstələr üçün digər sahələrdən yaşıllıq zolağı ilə təcrid edilmiş, ayrı girişi (həmçinin nəqliyyat üçün) və nəqliyyat vasitələrinin dezinfeksiyası üçün qapalı meydançası olan zonanın ayrılması nəzərdə tutulur.

2.12. Tibb müəssisələrinin qırmızı xətti ilə binalar arasında, eləcə də müəssisənin korpusları arasındakı məsafələr qüvvədə olan tikinti norma və qaydalara əsasən qəbul edilməlidir.

2.13. Tibb müəssisələrinin ərazilərindən və korpuslarında tullantıların yığılması, saxlanması və kənarlaşdırılması sistemi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 28 dekabr 2007-ci il tarixli 213 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş «Tibbi tullantıların idarə olunmasına dair tələblər»ə uyğun olaraq həyata keçirilir.

2.14. Tibb müəssisələri yerləşən binalarda liftlərin sayı 2-dən az olmayaraq nəzərdə tutulmalıdır. Xərəklə adamların daşınması üçün liftlərdən birinin (sərnişin və ya yük) kabinasının dərinliyi 2,10 m-dən az olmamalıdır.

2.15. Tibb müəssisələrində lift şaxtaları və maşın şöbələri palata və müalicə-diaqnostik kabinetlərdən ən az 6,0 m məsafədə yerləşdirilməlidir. Respublika və ya ərazi gigiyena və epidemiologiya mərkəzləri ilə razılaşdırıldıqdan və səs-küy əleyhinə profilaktik tədbirlər nəzərdə tutulduqda bu məsafə azaldıla bilər.

2.16. Tibb müəssisələrinin korpuslarında liftlər xəstəxanadaxili əksepidemik rejimin qorunması məqsədilə 2 dən az olmamaq

şərt ilə nəzərdə tutulmalıdır.

2.17. Tibb müəssisələrinin daxili quruluşunun və otaqlarının planlaşdırılması zamanı əksepideмик rejimin qorunması məqsədilə texnoloji axınların («təmiz» və «çirkli» axın) kəsişməsi istisna edilməlidir.

2.18. Əsas və köməkçi otaqların tərkibi və sahəsi qüvvədə olan normativ sənədlərin tələblərinə və layihə tapşırığına uyğun müəyyən olunmalıdır.

Tibb təyinatlı ali və orta təhsil müəssisələrinin, eləcə də elmi-tədqiqat institutlarının elmi-tədris bazaları yerləşən xəstəxanalarda, doğum evlərində və digər stasionarlarda, əlavə olaraq, müəssisənin əsas funksional bölmələrindən təcrid edilmiş, tələbələr və kursantların tədrisi və müəllimlər üçün otaqlar və yardımçı sahələr (soyunub-geyinmə otaqları, sanitariya qovşaqları və s.) nəzərdə tutulmalıdır.

2.19. Tibb müəssisələrindəki otaqlarda pəncərələrin cəhətlər üzrə səmtləri aşağıdakı kimi qəbul edilir:

Otaqlar	Pəncərələrin səmti
Cərrahiyyə əməliyyatı və reanimasiya zalları, seksiyalar, doğum otaqları	Ş, ŞŞq, ŞQ
Mikrobioloji laboratoriyalar, yarıma otaqları	Ş, ŞŞq, ŞQ, CŞq, Şq
Vərəmə və yoluxucu xəstələrin palataları	C, CŞq, Şq, ŞŞq*, ŞQ*
İntensiv müalicə palataları, 3 yaşa qədər uşaqlar üçün palatalar, uşaq şöbələrində oyun otaqları	Qərbə və intensiv müalicə palataları üçün qərb və cənub-qərb istiqamətində yol verilmir
* Şöbədəki çarpayılarda ümumi sayının 10% -dən artıq olmayan çarpayısı sayı üçün yol verilir.	

2.20. Səs-küy və vibrasiya mənbəyi olan avadanlığın xəstələr üçün palatalar, müalicə-diaqnostika və prosedür kabinetləri yaxınlığında yerləşdirilməsinə yol verilmir. Səs təzyiqi və vibrasiya səviyyələri Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 8 iyul 2008-ci il tarixli 796 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Ətraf mühitə və insan sağlamlığına mənfi təsir göstərən vibrasiya və səs-küy çirklənmələri normaları»na uyğun olaraq müəyyən edilir.

2.21. Patoloji anatomiya şöbəsinin tərkibi və sahəsi layihələndirmə tapşırığına əsasən müəyyən olunur. Yoluxucu xəstəliyi olan cəsədlərin yarıması üçün nəzərdə tutulmuş otaqlar təcrid olunmalı və xaricdən əlavə girişə malik olmalıdır.

Çarpayılarda sayı 50-dək olan tibb müəssisələrində ən azı 1 meyitin saxlanması hesablanmış, buz dolabı olan morq sahəsi nəzərdə tutulmalıdır. Soyuducu otaqdan başqa burada həkim kabineti, yuma otağı, təşrih otağı və heyət üçün sanitariya-məişət otaqları layihələndirilməlidir.

2.22. Çoxprofilli tibb müəssisələrində mərkəzi sterilizasiya şöbəsi (MSŞ) nəzərdə tutulmalıdır. Şöbənin tərkibi və otaqların sahəsi stasionarların çarpayısı sayına müvafiq olaraq qüvvədə olan normativ sənədlərə və layihələndirmə tapşırığına uyğun qəbul olunur.

2.23. Tibb müəssisələrinin nəzdində layihələndirilən camaşırxanaların məhsuldarlıq gücü stasionar üzrə növbə ərzində çarpayısı profiline müvafiq olaraq 1 çarpayısı 1-2 kq quru ağı hesabı ilə müəyyən olunur.

2.24. Tibb müəssisələrində dezinfeksiya şöbələri nəzərdə tutulmalıdır.

2.25. Tibbi heyətin və müalicə olunan xəstələrin qidalanma rejiminin təmin olunması məqsədilə tibb müəssisələrində qida bloklarının təşkili və yerləşdirilməsi layihələndirmə tapşırığına və ictimai iaşə müəssisələrinə dair qüvvədə olan normativlərə uyğun aparılır.

3. Müxtəlif şöbələrə (bölmələrə) olan tələblər

3.1. Tibb müəssisələrinin bölmələri üç əsas qrupdan ibarət olmalıdır: ümumi otaqlar, müalicə-profilaktika şöbəsi, xidmət və məişət otaqları. Tibb müəssisələrinin tərkibi layihələndirmə tapşırığına uyğun olaraq müəyyən edilir.

3.2. Tibb müəssisələrinin qəbul şöbələrində müraciət edənlərin qeydiyyatı üçün sahə nəzərdə tutulmalıdır. Qeydiyyat üçün nəzərdə tutulan sahələr gözləmə zallarında yerləşdirilir.

3.3. Qəbul şöbələrində otaqların minimal sahələri 1 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

1 nömrəli cədvəl

Qəbul şöbələrində otaqların minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	sahəsi, m ²						
		stasionarın çarpayısı tutumu (çarpayılarda sayı)						
		50-dək	100-dək	101-dən 200-dək	201-dən 300-dək	301-dən 400-dək	401-dən 500-dək	501-dən 600-dək
1	2	3		4	5	6	7	8
1.	Gözləmə zalı: a) uşaq və mamalıq xəstəxanaları və şöbələri b) digər şöbələrdə c) dəhlizdə sanitariya qovşağı; ç) məlumat bürosu e) qarderob d) əlilliyi olan şəxslər üçün sanitariya qovşağı [1]	10	12	18	30	42	54	66
		10	12	14	24	34	42	54
		3	3	3	3x2	3x2	3x2	3x2
		6	6	6	6	6	6	6
		10	10	10	10	10	10	10
		4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
2.	Tibbi heyət üçün qarderob (duş və sanitariya qovşaqla)	1 nəfərə 0,5 m ² (3+3)						

3.	Qeydiyyat sahəsi	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²						
4.	Xəstənin əşyalarının saxlanması üçün otaq	4	4	4	8	10	12	14
5.	Planlı və ya təcili qəbul edilən xəstələrin baxış otaqları: a) 1 taxtlıq terapevtik təyinatlı xəstələr üçün b) 1 taxtlıq cərrahiyyə təyinatlı xəstələr üçün c) ixtisaslaşdırılmış baxış otağı ç) 3 taxtlıq baxış otağı	14 18 18 36	14 18 18 36	14 18 18 36	14 18 18 36	14 18 18 36	14 18 18 36	14 18 18 36
6.	Sanitariya keçidi:* a) soyunma sahəsi b) vanna otağı (duşla birgə)	6 12	- -	- -	- -	- -	- -	- -
7.	Zahı və hamilə qadınlara sanitariya təmizliyi otağı (mamalıq şöbələri və doğum evlərində)	16	-	-	-	-	-	-
8.	Sarğı-prosedur otağı	12	12	14	16	20	22	22
9.	Rentgen-diaqnostik kabinet	müvafiq bölməyə uyğun						
10.	Daşınan aparatların saxlanması otağı	10	10	10	10	10	12	12
11.	Təcili əməliyyatlar otaqları: a) əməliyyat otağı b) kiçik əməliyyat otağı (şlüzlə) c) əməliyyat önü otaq ç) sterilizasiya otağı d) sarğı materialının saxlanması otağı	- 24+2 10 - -	- 24+2 10 - -	- 24+2 10 - -	- 24+2 10 - -	36 (6x6) - 10 10 -	36 (6x6) - 10 10 -	36 (6x6) - 10 10 6
12.	Təcili analizlər üçün laboratoriya	-	-	-	-	12	12	12
13.	Endoskopiya kabineti	müvafiq bölməyə uyğun						
14.	Təmizlik ləvazimatının saxlanması otağı**	4	4	4	4	6	6	6
15.	Şöbə müdiri kabineti	-	-	-	12	12	12	12
16.	Növbətçi həkim otağı	-	-	-	-	-	-	10
17.	Baş tibb bacısı otağı	-	-	-	-	-	10	10
18.	Tibbi heyət otağı	8	8	8	8	8	8	8
19.	Qəbul-baxış boksu: a) yoluxucu xəstəxanalarda b) qeyri-yoluxucu uşaq xəstəxanaları və şöbələrində c) qeyri-yoluxucu uşaq xəstəxanaları və şöbələrində sanitariya təmizlənməsi ilə	- - -	- - -	- - -	16* 22* 27*	- - -	- - -	- - -
20.	Təmiz ağların və yataq əşyalarının saxlanması otağı	4	4	4	4	4	4	4
21.	Çirkli ağların müvəqqəti saxlanması otağı (yoluxucu xəstəxanalarda bayıra müstəqil çıxış qapısı ilə)	4	4	4	6	6	6	6
22.	Xərəklərin saxlanması sahəsi	4	4	4	4	4	6	6

*) gücündən asılı olmayaraq nəzərdə tutulmalı

**) çirkab suların axıdılması sistemi, sulama kranı, quruducu ilə birgə

3.4. Cərrahiyyə əməliyyatı blokları təcrid olunmuş binalarda, əlavə tikilmiş blokda və ya korpusun tərkibində təcrid olunan seksiyalarda yerləşdirilə bilər. Digər korpuslardan kənarda yerləşdiyi zaman əməliyyat bloklarını həmin müalicə-diaqnostik və klinik şöbələrlə əlaqələndirən keçidlər nəzərdə tutulmalıdır. Təcili cərrahiyyə əməliyyatı üçün otaqlar isə qəbul şöbələrindən nəzərdə yerləşdirilməlidir. Əməliyyat blokundan digər şöbələrə keçid olmamalıdır.

Heyət üçün əməliyyat bloklarına giriş sanitariya-keçid məntəqələrindən, xəstələr üçün isə şlüzlərdən təşkil olunmalıdır.

3.5. Bütün cərrahiyyə əməliyyatı blokları ümumi təyinatlı və ixtisaslaşdırılmış bloklara bölünür. Xəstəxanalardakı ümumi cərrahiyyə təyinatlı hər 30 çarpayısı, təcili yardım xəstəxanalarında isə hər 25 çarpayısı 1 əməliyyat zalı nəzərdə tutulmalıdır. Klinik və ixtisaslaşdırılmış xəstəxanalarda əməliyyat zallarının sayı hər bir konkret hal üçün layihələndirmə tapşırığına uyğun müəyyən olunur.

3.6. Hər əməliyyat zalı 1 əməliyyat masası üçün nəzərdə tutulmalıdır. İxtisaslaşdırılmış əməliyyat bloklarında masalarının sayı və əməliyyat zallarının növü xəstəxananın profilindən və struktur bölmələrin gücündən asılı olub layihələndirmə tapşırığına əsasən qəbul edilir.

3.7. Stasionarda, daxili otaqlar ciddi zonalaşdırılmaqla septik və aseptik əməliyyat blokları (steril zona, ciddi rejimli zona, «çirkli» otaqlar zonası) nəzərdə tutulur.

Əməliyyat otaqları bir-birinin üzərində yerləşdirilərkən, septik əməliyyat otaqları aseptik otaqların üzərində və ya terapevtik təyinatlı korpusların yuxarı mərtəbələrində yerləşdirilməlidir.

3.8. Əməliyyat bloklarında heyət üçün hər birinin tərkibində üç əlaqəli otaqdan ibarət sanitariya-keçid məntəqələri (kişi və qadınlar üçün) layihələndirilir.

3.9. Cərrahiyyə əməliyyatı blokunda aşağıdakı ardıcıl axın zonaları nəzərdə tutulmalıdır:

- cərrahların və tibb bacılarının keçidi üçün-«steril»;
- xəstənin əməliyyat otağına çatdırılması, anestezioloqların, kiçik tibbi və texniki heyətin, təmiz aqıların, dərman preparatlarının keçirilməsi üçün-«təmiz»;

- tullantıların, istifadə edilmiş aqıların, çirklənmiş sarğı materiallarının və s. kənarlaşdırılması üçün-«çirkli» zona.

Axın zonaları müxtəlif liftlərlə təmin olunmalı və bir-biri ilə kəsişməməlidir.

3.10. Əməliyyat bloklarının tərkibinə daxil olan otaqların minimal sahələri 2 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

2 nömrəli cədvəl

Əməliyyat bloklarının tərkibinə daxil olan otaqların minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²	Qeydlər
	A. Steril zona		
	Əməliyyat zalları:		
1.	- ümumi cərrahiyyə - oftalmologiya, LOR xəstəlikləri, dişlərin implantologiyası üzrə - kiçik əməliyyatlar üçün	36 30 24	
2.	Ortopedik-travmatoloji, neyrocərrahlıq və lazer aparatlarının tətbiqi ilə aparılan əməliyyatlar üçün	42	
3.	Ürək və damarlarda aparılan əməliyyatlar üçün	48	
	B. Ciddi rejimli zona.		
	Tibbi heyətin əməliyyata hazırlıq otaqları		
4.	Əməliyyat qabağı otaq:		əməliyyat zalı ilə bilavasitə bloklaşdırılır
-	Bir ümumi təyinatlı əməliyyat zalı üçün	10	
-	İki ümumi təyinatlı əməliyyat zalı üçün	20	
-	Bir ixtisaslaşdırılmış əməliyyat zalı üçün	20	
5.	Tibbi heyət üçün xüsusi (steril) və işçi geyim üçün sahə və duş kabinası bölmələri olan sanitariya keçidi.	Avadanlığın yerləşdirilməsinə görə ən azı 9+9 (kişi və qadınlar üçün, hər biri 2 bölmədən ibarət)	ümumi otaqlardan müalicə zonasına keçiddə nəzərdə tutulur və iki bölməli şkaflarla təchiz edilir.
6.	Tibbi heyət üçün duşla sanitar qovşağı	3+3	sanitariya keçidinə qədər sahədə nəzərdə tutulur
	Xəstənin əməliyyata hazırlanması otağı		
7.	Xəstənin əməliyyata hazırlıq otağı (narkoz otağı)	18	əməliyyat zalı ilə bilavasitə bloklaşdırılır
	Xəstənin həyat fəaliyyətini təmin edən tibbi avadanlıqların və aparatların yerləşdirilməsi üçün otaq		
8.	Süni qan dövrəni apararı yerləşən otaq		otağın sahəsi eyni zamanda layihə tapşırığına əsasən müəyyən edilir
9.	C. Məhdudlaşdırılmış rejim zonası Təcili müayinələr laboratoriyası (septik və aseptik şöbələr üçün)	14	yalnız təcili tibbi yardım və ixtisaslaşdırılmış xəstəxanalarında
	Alət və avadanlıqların əməliyyata hazırlanması otaqları		
10.	Təcili sterilizasiya üçün otaq: a) bir əməliyyat zalı üçün b) iki və daha çox əməliyyat zalı üçün	10 15	
11.	Alətlər və materiallar saxlanan otaq	hər əməliyyat otağına 4, amma 10-dan az olmayaraq	
12.	Alətlərin çəşidlənməsi və yuyulması sahəsi: - 4 əməliyyat zalınadək - 4 əməliyyat zalından artıq	10 10+10	
	Tibbi heyətin otaqları		

13.	Cərrahların kabinetini	12	həkimlərin sayı 5 və ya daha çox olarsa sahələr hər 4-cü həkim üçün əlavə 4 m ² artırılmalıdır
14.	Həkim - anestezioloqun kabinetini	12	anesteziologiya-reanimasiya şöbələri olmayan xəstəxanalarda
15.	Tibb bacılarının otağı	10	4 və ya daha çox tibb bacısı olanda otağın sahəsi hər tibb bacısı üçün əlavə olaraq 3 m ² artırılmalıdır
16.	Anesteziologiya üzrə orta tibb işçisinin otağı	10	eyni ilə
17.	Kiçik tibbi heyətin otağı	8	
Yardımcı sahələr			
18.	Girişdə şlüz: a) septik şöbəyə b) aseptik şöbəyə	12 12	
19.	Xəstənin vəziyyətinin izlənməsi üzrə monitor sisteminin mərkəzi idarəetmə otağı	12	tətbiq olunan avadanlığın qabarıtından asılı olaraq sahənin dəyişdirilməsinə yol verilir
20.	Gips otağı (əməliyyat blokunun bilavasitə yaxınlığında yerləşdirilir)	12	travmatoloji və ortopedik əməliyyatların aparılması zamanı təşkil olunur
D. Ümumi xəstəxana rejimi zonası			
21.	Şöbə müdirinin kabinetini	12	septik və aseptik bölmələr üçün
22.	Baş tibb bacısının otağı	10	septik və aseptik bölmələr üçün
23.	Əməliyyatdan sonrakı palatalar	1 çarpayıya 13 m ²	köməkçi sahələri olan əməliyyatdan sonrakı palatalar əməliyyat blokundan kənarında nəzərdə tutulmalıdır. Bu palatalar anesteziologiya-reanimasiya və intensiv terapiya şöbələrinin tərkibində yerləşdirilə bilər
24.	Növbətçi tibb bacısının otağı (postu)	6	
Anbar sahəsi			
25.	Təmizlik ləvazimatının saxlanması sahəsi*	4	septik və aseptik bölmələr üçün birbirindən ayrı
26.	Tibbi tullantuların müvəqqəti saxlanması sahəsi	6	
27.	Daşınan aparatların saxlanması sahəsi	15	
28.	Dezinfeksiyaedici vasitələrin hazırlanması və saxlanması sahəsi	4	4 və ya daha çox əməliyyat zalı olduqda
29.	Xərəklərin müvəqqəti saxlanması sahəsi	bir əməliyyat zalına 2	dəhlizin geniş sahəsində yerləşdirilməsinə yol verilir
30.	Təmiz aqaların saxlanması otağı	1 çarpayı üçün 0,3-0,5 m ²	
31.	Çirkli aqaların çəşidlənməsi və müvəqqəti saxlanması otağı	1 çarpayı üçün 0,1 m ²	
32.	Gipsin və gips sarğılarının saxlanması otağı	6	travmatoloji və ortopedik əməliyyatların keçirilməsi zamanı nəzərdə tutulur, gipslə əməliyyat zalının nəzdində yerləşdirilir.
33.	Generator sahəsi		Avadanlığa olan tələblərə uyğun

*) kran və su axıtma sistemi ilə quruducu)

3.11. Anesteziologiya-reanimasiya və ya intensiv terapiya şöbələri çarpayıların sayından asılı olmayaraq çoxprofilli və uşaq xəstəxanalarının tərkibində təşkil edilməlidir.

3.12. Xəstəxanalarda irinli cərrahiyyə şöbəsi mövcud olarsa iri anesteziologiya-reanimasiya şöbələrinin tərkibində keçidi olmayan palatalı blok, kiçik şöbələrdə isə irinli yoluxucu xəstələr üçün xüsusi girişi (şlüz) olan palatalar nəzərdə tutulmalıdır.

3.13. Şöbənin xəstəxanada yerləşdirilməsi layihələndirmə tapşırığına uyğun olaraq xəstəxananın təyinatına və çarpayı sayına əsasən həll olunur.

3.14. Anesteziologiya-reanimasiya şöbələrində otaqların tərkibi tibb müəssisəsinin quruluşundan, profilindən və çarpayıların sayından asılı olub, layihələndirmə tapşırığına uyğun müəyyən olunur. Bu şöbələrdə otaqların minimal sahələri 3 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

3 nömrəli cədvəl

Anesteziologiya-reanimasiya şöbələrində otaqların minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqlar	Sahəsi, m ²	Qeydlər
1	2	3	4
1.	Gözləmə zalı:	10	
2.	Qeydiyyat sahəsi	-	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²

A.Müalicə zonası Müalicə otaqları			
3.	Reanimasiya zalı:		
a)	ümumi profilli xəstəxanalar üçün	36	1 çarpayığı 13 m ²
b)	kliniki və təcili tibbi yardım xəstəxanaları üçün	48	1 çarpayığı 13 m ²
4.	Giriş hissəsində şlüz	2	
5.	Növbətçi tibb bacısının sahəsi (post)	6	3 intensiv terapiya çarpayısına - 1 post hesabı ilə
6.	İzolyator		funksional çarpayılı təchiz edilir
7.	Palata	13	funksional (travmatoloji) çarpayılı təchiz edildikdə 18m ²
a)	Tibb bacısı postu	6	
8.	İntensiv terapiya palatası:		hər palatada şlüz üçün-2m ² , su axıtma sistemi üçün-2m ²
a)	ümumi təyinatlı	hər çarpayığı 13	
b)	yanıq xəstələri üçün	hər çarpayığı 18	hər palatada şlüz üçün-2m ²
9.	Vanna və qaldırıcısı olan sarğı otağı	30	yanıq xəstələri üçün
10.	Aeroterapevtik müalicə otağı (şlüzlə)	24	yanıq xəstələri üçün
a)	1 çarpayılıq prosedür otağı	3	avadanlığın yerləşməsindən asılı olaraq sahənin dəyişdirilməsi mümkündür
b)	kompressor otağı		
11.	Ekstrakorporal detoksikasiya otağı (hemosorbsiya, plazmofarez)	12	
12.	Xəstənin vəziyyətinin izlənməsi üzrə monitor sistemin mərkəzi idarəetmə otağı	12	tətbiq edilən avadanlığın ölçülərindən və çarpayılıların sayından asılı olaraq sahənin dəyişdirilməsi mümkündür
Yardımcı otaqlar			
13.	Şöbəyə girişdə şlüz	12	
14.	Qanın saxlandığı otaq (qan bankı)	12	təcili yardım xəstəxanaları, hematoloji və yanıq mərkəzlərində nəzərdə tutulur
15.	Təmizləmə ləvazimatlarının saxlanması otağı	4	şkaf yerləşdirilə bilər
16.	Çirkli aqaların müvəqqəti saxlanması otağı	1 çarpayığı 0.1 m ²	
15.	Xərəklərin saxlanması sahəsi	Şöbədəki 1 çarpayığı 2m ²	dəhlizin geniş yerində yerləşdirilə bilər
16.	Meyitlərin müvəqqəti saxlanması otağı	12	şöbədən kənarında yerləşdirilməlidir
17.	Sterilizasiya otağı	12	otağın mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyənləşdirilir
18.	Bufet otağı	15	təmiz və çirkli zonalar arasında, qabların yuyulması və sterilizasiyası avadanlığı yerləşdirməklə
19.	Daşınan aparatların saxlanması otaqları	15	
20.	Dərman preparatları ehtiyatının saxlanması otağı	8	baş tibb bacısının otağı nəzdində nəzərdə tutula bilər (ayrı girişlə)
21.	Təmiz aqaların saxlanması otağı	1 çarpayığı 0,3-0,5 m ²	
22.	Narkoz-tənəffüs aparatının dezinfeksiyası otağı	18	əməliyyat bloku və anesteziologiya-reanimasiya şöbəsi üçün ümumi ola bilər. Avadanlığın yerləşməsindən asılı olaraq sahənin dəyişdirilməsi mümkündür
23.	Heyət üçün xüsusi (steril) və işçi (ümumi) geyimlərin saxlanma bölməsi və duş kabinası olan sanitariya keçidi	Avadanlığın yerləşməsinə görə ən azı 9+9 (kişi və qadınlar üçün, hər biri 2 bölməli)	şöbəyə girişdə heyətin 100% üçün nəzərdə tutulur. İki bölməli şkaflarla təchiz olunur.
24.	Tibbi heyət üçün sanitar qovşağı	(3+3)	hesablamalara görə qovşaqların sayı artırıla bilər
25.	Generator sahəsi		Avadanlığa olan tələblərə uyğun
B.Şöbənin ümumi otaqları			
Tibbi heyətin otağı:			
26.	Şöbə müdirinin kabineti	12	
27.	Anestezioloq-reanimatoloq həkimin kabineti	16	3 həkimdən artıq olduqda əlavə 4 m ² qəbul edilir
28.	Baş tibb bacısının otağı	10	
29.	Təsərrüfat tibb bacısının otağı	10	
30.	Tibb bacılarının otağı	10	tibb bacılarının sayı 4 və daha çox olduqda hər üç işçidən sonra gələn işçiyə 3 m ² əlavə sahə artırılır
31.	Kiçik tibbi heyətin otağı	8	
Diagnostika otaqları:			
32.	Təcili müayinələr laboratoriyası	14	

3.15. Məməliq müşahidəsi (observasiya) üzrə qəbul şöbələri və uşaq bölmələrində soyunub-geyinmə otağı və duş kabinası ilə təchiz olunmuş heyət üçün sanitariya-keçid sahəsi nəzərdə tutulmalıdır.

Qəbul şöbəsinə daxil olanların sanitariya təmizlik işləri iki axın üzrə həyata keçirilir: «təmiz»-fizioloji və hamiləliyin patologiyası bölmələrinə; «çirkli»-müşahidə (observasiya) bölməsinə.

3.16. Xəstəxanadaxili infeksiyaların profilaktikası üçün bütün otaqların (dəhliz və profilaktik keçid otağı (filtr) istisna olunmaqla) fizioloji («təmiz» axın) və müşahidə bölmələri («çirkli» axın) üçün ayrılıqda nəzərdə tutulması zəruridir.

3.17. Doğuş palataları və tibb heyəti üçün hazırlıq otaqları bölmənin digər otaqlarından təcrid edilməli, heyətin hazırlıq otağı doğuş palatalarının qarşısında və ya onların arasında yerləşdirilməlidir.

3.18. Məmə-ginekoloji şöbələrində daxil olan otaqların tərkibi və minimal sahələri 4 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

4 nömrəli cədvəl

Məmə-ginekoloji şöbələrində otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²
1	2	3
1.	Gözləmə zalı	18
2.	Qeydiyyat sahəsi	1 nəfər işçiyə 0,5-1 m ²
3.	Məmə-ginekoloq kabineti	18
4.	Doğuş qabağı otaq	8
5.	Fizioloji doğuş zalı	28
6.	Prosedur otağı (ginekoloji kreslo ilə)	18
7.	Əməliyyat sahəsi: - əməliyyat zalı - kiçik əməliyyat zalı - əməliyyat önlü otaq - əməliyyat zalının girişində şlüz - əməliyyatdan sonra müvəqqəti qalma otağı	36 24 8 2 12
8.	Ultrasəs müayinə kabineti	14
9.	Kardiomonitor müşahidə kabineti	14
10.	Tibbi genetik müşahidə kabineti (mövcud olarsa)	14
11.	Məməliq və ginekoloji* şöbələr:	
11.1	1 çarpayılıq palata	9
11.2	Şlüz və sanitari qovşaqlı, 1 çarpayılıq palata	14 (9+3+2)
11.3	Şlüz və sanitari qovşaqlı, 1 böyük və 1 uşaq çarpayısı olan palata	18 (10+3+3+2)
11.4	İki palata üçün duş və sanitari qovşaqlı şlüz	8 (3+3+2)
11.5	Şlüz və sanitari qovşaqlı 2 çarpayılıq palata	19 (14+3+2)
11.6	Şlüz və sanitari qovşaqlı 2 böyük və 2 uşaq çarpayısı olan palata	26 (14+6+3+3)
11.7	Uşaq çarpayısı olan yeni doğulan körpələr palatası	9 (6+3)
11.8	Uşaq çarpayısı olan sanitariya keçidli izolyator	9
11.9	Yeni doğulan körpələr üçün reanimasiya sahəsi	hər küvez üçün – 6
11.10	Növbətçi tibb bacısının otağı (postu)	6
11.11	Yeni doğulanlar üçün növbətçi tibb bacısının otağı (postu)	10
11.12	Yeni doğulan uşaqlara qanın köçürülməsi üçün: - kiçik əməliyyat otağı - əməliyyat önlü otaq	12 6
11.13	Prosedur otağı (ginekoloji kreslolu)	18
11.14	Yeməxana	1 oturmaq yerinə 1,2
11.15	Qabların yuyulması və sterilizasiyası avadanlığı olan bufet sahəsi	20
11.16	Peyvənd otağı	8
11.17	Küvezlərin dezinfeksiyası və saxlanması sahəsi	14
11.18	İmalə otağı (şlüzlə birgə)	8
11.19	Qadınlar üçün şəxsi gigiyena otağı (duş və sanitari qovşaqla)	4,5 + 3 + 3
11.20	Təmizlik ləvazimatının və dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlanması otağı	4 + 3
11.21	Çirkli ağırların saxlanması sahəsi	1 çarpayıya 0.1 m ²
11.22	Hamiləliyin patologiyası və doğuşdan sonra fizioloji şöbələr üçün xəstələrin gündüz saatlarında istirahət üçün sahə (xoll)	1 çarpayıya 1 m ²
11.23	Xərəklərin saxlanması sahəsi	4
12.	Ekstrakorporal mayalanma şöbəsi:	
12.1	Qəbula gələnlər üçün xoll (gözləmə sahəsi və qeydiyyat sahəsi ilə birgə)	20
12.2	Həkim-ginekoloqun kabineti (ultrasəs qurğusu və ginekoloji kreslo ilə birgə)	20
12.3	Konsultasiya kabineti	12
12.4	Prosedur otağı	12
12.5	Sterilizasiya otağı (mərkəzləşdirilmiş sterilizasiya şöbəsi olmayanda)	10
12.6	Tibbi heyətin otağı	10
12.7	Embrioloji otaq («laminar flow» masası, inverted mikroskopu ilə birgə)	20
12.8	Androloji otaq (spermanın təmizlənməsi və prosedur üçün hazırlanması otağı)	12

12.9	Dondurulmuş sperma və embrionların saxlanması sahəsi	10
12.10	Kiçik əməliyyat otağı (ultrasəs qurğusu və ginekoloji kreslo ilə birgə)	24
12.11	Əməliyyat önü otaq	10
12.12	İntensiv terapiya palatası	1 çarpayuya 13 m ²
12.13	Sperma nümunəsinin götürülməsi kabineti**	6
Ümumi otaqlar:		
13.	Şöbə müdirinin kabineti	12
14.	Növbətçi həkimin kabineti	10
15.	Təmiz aqaların saxlanması otağı	hər çarpayuya 0.3-0.5 m ² olmaqla
16.	Tibbi tullantıların müvəqqəti saxlanması otağı	6
17.	Materialların saxlanması otağı	10
18.	Tibbi heyətin otağı	10
19.	Heyət üçün qarderob (duş və sanitariya qovşaqla)	1 nəfərə 0,5 m ²
20.	Generator otağı	Avadanlığa olan tələblərə uyğun

Qeyd: * Ginekoloji şöbələrə tərkibi layihə tapşırığına əsasən müəyyən olunur.

** Ekstrakorporal mayalanma şöbəsində, spermanın götürülməsi otağında pissuar və əl-üz yuma avadanlığı quraşdırılmalıdır.

3.19. Tibb müəssisəsinin tərkibində təşkil edilən klinik laboratoriyalar (KL), müəssisənin gücündən və profilindən asılı olaraq müxtəlif növ laborator müayinələrin (ümumi klinik, sitoloji, biokimyəvi, immunoloji, mikrobioloji və s.) həyata keçirilməsi üçün nəzərdə tutulur.

3.20. Klinik laboratoriyaların gücü layihə tapşırığına uyğun olaraq gün ərzində həyata keçirilən tədqiqatların (nümunələrin) sayından asılı olaraq müəyyən olunur.

3.21. Fəaliyyət zamanı təhlükəli bioloji materiallardan istifadə edildiyinə görə klinik laboratoriyalar tibb müəssisələrinin digər bölmələrindən təcrid olunmalı və keçidi olmayan sahədə layihələndirilməlidir.

3.22. Klinik laboratoriyaların anesteziologiya-reanimasiya şöbəsi və əməliyyat bloku ilə əlaqəsi olan keçidi olmayan sahədə nəzərdə tutulur. Laboratoriyanın yerləşdiyi otaqların alt və üst mərtəbələrində palatalı şöbələr yerləşdirilməsinə yol verilmir.

3.23. Mikrobioloji müayinə qrupu otaqları laboratoriyanın digər otaqlarından təcrid olunmalıdır. Qəbula gələnlər üçün mikrobioloji bölməyə giriş və nümunələrin qəbulu bayırdan təşkil olunmalıdır.

3.24. KL-in əsas işçi sahələrinin ölçüləri laboratoriyaların gücündən, tədqiqat növlərindən asılı olaraq layihələndirmə tapşırığına uyğun müəyyənləşdirilir.

3.25. Laboratoriyalarda otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri 5 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

5 nömrəli cədvəl

Klinik laboratoriyalarda otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Sahə və otaqların adı	sahəsi, m ²					
		gün ərzində nümunələrin sayı					
		100-dək	200-dək	400-dək	1000-dək	2000-dək	1000
Nümunələrin qəbulu və çeşidlənməsi qrupu							
1.	Gözləmə zalı	8	10	12	14	16	
2.	Nümunələrin qəbulu, qeydiyyatı və çeşidlənməsi sahəsi	4	4	16	20	24	
3.	Qan nümunəsinin götürülməsi sahəsi	8	8	12	16	16	
4.	Sanitar qovşaq	3	3	3	3	3	
Tədqiqatların aparılması otaqları («çirkli zona»)							
1.	Tədqiqatlar qrupu otaqlarının girişində şlüz	4	4	6	6	6	
Klinik-hematoloji bölmə (qrup)*							
1.	Ümumklinik laborant sahəsi	12	16	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 24-dən az olmayaraq Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 24-dən az olmayaraq			
2.	Ümumklinik, hematoloji və sitoloji tədqiqatlar üzrə laborant sahəsi	16	20	8	8	10	
3.	Yaxmaların boyanması otağı (sorucu şkafla)	6	6				
Biokimyəvi və immunoloji bölmə (qrup)*							
1.	Biokimyəvi tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	10	12	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 18-dən az olmayaraq Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 18-dən az olmayaraq			
2.	Hormonal tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	10	12	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 18-dən az olmayaraq			
3.	Biokimyəvi və hormonal tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	14	16	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 36-dan az olmayaraq			
4.	İmmunoloji laborant sahəsi	10	12	18	18	26	
5.	Biokimyəvi, hormonal, immunoloji (seroloji) tədqiqatlar və koagulologiya üçün laborant sahəsi	20	24	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 80-dan az olmayaraq			
*Zəruri hallarda klinik-hematoloji bölmə ilə biokimyəvi və immunoloji bölmənin laborant sahələrinin birlikdə yerləşdirilməsinə yol verilir. Bu zaman sahə ölçüləri aşağıdakı kimi qəbul edilir:							
	Ümumklinik, hematoloji, biokimyəvi, hormonal, immunoloji tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	30	40	60	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 100-dən az olm		
Polimerazanın zəncirvari reaksiyası bölməsi (qrup)*							
1.	Boksönü otaq	5	5	5			
2.	Materialların qəbulu, çeşidlənməsi və ilkin işlənməsi sahəsi	10	12	12	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsindən asılı olaraq müəyyənləşir, amma 60-dan az olm		
3.	Nümunələrin hazırlanması və nuklein turşularının alınması sahəsi	15	15	18			
4.	Reaksiya qarışıqlarının hazırlanması, PZR və ƏT (əks transkripsiya) aparılması sahəsi	15	15	18			
*	Zəruri hallarda, elektroforez üsulu ilə nəticələrin müəyyənləşməsi otağı nəzərdə tutulduğu halda bölmədə sahəsi layihə tapşırığına uyğun əlavə sahə qəb						

s/s	Sahə və otaqların adı	sahəsi, m ²					
		gün ərzində nümunələrin sayı					
		100-dək	200-dək	400-dək	1000-dək	2000-dək	10000-dək
Kliniki mikrobiologiya bölməsi (qrup)							
1.	Analizlərin qəbulu və qeydiyyatı otağı ¹⁾	-	-	6	6	8	
2.	Sanitariya-bakterioloji tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	-	-	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsinə olaraq müəyyənləşir, amma 18-dən az olmay			
3.	Seroloji tədqiqatlar üçün laborant sahəsi	-	-	Avadanlığın qabarıtlarından və yerləşdirilməsinə olaraq müəyyənləşir, amma 18-dən az olmay			
4.	Həkim-mikrobioloq kabinet	-	-	-	-	12	
5.	Sterilizasiya sahəsi ²⁾	-	-	10	14	14	
6.	Mühitlərin hazırlanması otağı	-	-	10	10	12	
7.	Mühitlərin saxlanması otağı	-	-	6	6	8	
8.	Yuma və quruducu otağı	-	-	12+8	12+8	12+8	1
Ümumi otaqlar («təmiz zona»)							
1.	Sanitariya keçidi: - şəxsi və işçi geyimləri üçün qarqar ³⁾ - duş otağı - sanitariya qovşağı	-	-	3	1 nəfər işləyəne 0,5 m ²		3
2.	Yuma və quruducu otağı	6+2	8+4	12+8	12+8	12+8	1
3.	Biomaterial nümunələri və reagentlərin saxlanması üçün soyuducular ilə təchiz olunan otaq	-	-	8	8	10	
4.	Ehtiyat hissələrin və qabların saxlanması üçün anbar	4	4	8	8	12	
5.	Kimyəvi maddələrin saxlanması üçün anbarlar:	4	4	8	8	8	
6.	Tullantıların müvəqqəti saxlanması və utilizasiyası sahəsi ⁴⁾	-	-	6	6	6	
7.	Laboratoriya müdirinin kabinet	8	10	10	10	12	
8.	Növbətçi laborant otağı ⁵⁾	-	-	8	8	8	
9.	Heyət otağı	-	-	10	10	16	
10.	Təmizləmə ləvazimatlarının və dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlanması sahəsi	4+3	4+3	4+3	4+3	4+3	

- 1) Bölmədən kənarında, eləcə də nümunələrin qəbulu və çeşidlənməsi otaqları ilə birgə yerləşdirilə bilər.
- 2) Mərkəzləşdirilmiş sterilizasiya şöbəsində mümkündür.
- 3) Şkafların sayı klinik-diaqnostik laboratoriyada işləyən heyətin sayına bərabər qəbul edilməlidir.
- 4) Bölmədən kənarında yerləşdirilməsi mümkündür.
- 5) Yalnız stasionarlar üçün.

3.26. Şüa diaqnostikası şöbələrinin (kabinetlərin), şüa terapiyası və radioizotop diaqnostikası laboratoriyalarının yaşayış binalarında, *təhsil və sosial xidmət müəssisələrində* yerləşdirilməsi qadağandır. ^[2]

Eyni zamanda, dövlət sanitariya-epidemioloji nəzarəti orqanları ilə razılaşdırıldığı təqdirdə, yaşayış və ictimai binalarında yerləşdirilən ambulator-poliklinik tibb müəssisələrində, üfqü və şaquli istiqamətdəki qonşu sahələr yaşayış təyinatlı olmadığı halda şüa diaqnostikası kabinetlərinin fəaliyyət göstərməsinə yol verilir*.

Binaların yaşayış sahələrindən ayrı girişlə təmin olunduğu hallarda, eləcə də üfqü və şaquli istiqamətlərdə bitişik otaqlar yaşayış sahələri olmadığı zaman və həmin sahələr zəruri mühəndis kommunikasiyalarla (su təchizati, kanalizasiya, drenaj, istilik, ventilyasiya, mikroiklim və s.) təmin olunarsa, şüa diaqnostikası şöbələrinin (kabinetlərin) yaşayış binalarının yarımzərzəmilərində və binalara bitişik inşa edilmiş tikililərdə yerləşdirilməsinə yol verilir.

Qeyd: *Stomatoloji poliklinikaların tərkibində yüksək həssaslı təsvir qəbul edicisinə malik (fotolaboratoriyasız) və ya iş məhsuldarlığı 36 saat/həftə-dən yüksək olmayan dental, pantomograf və təsvirlərin rəqəmsal işlənməsini təmin edən digər rentgen avadanlıqlarının istifadəsi mümkündür. Otaqda bir neçə stomatoloji rentgen aparatı quraşdırılırsa, anod gərginliyinin işə salınması sistemi eyni vaxtda yalnız bir aparatın istismarını nəzərdə tutmalıdır.

3.27. İonlaşdırıcı şüalanma mənbəyi ilə işləyən şüa diaqnostikası şöbələrinin, radioaktiv maddələrin istifadəsi ilə əlaqədar şüa terapiyası və radioizotop diaqnostikası laboratoriyasına (şöbələrinə) aid otaqların yerləşdirilməsi, cihazlarla təchizati və istismarı bu Qaydalara və qüvvədə olan digər normativ sənədlərə müvafiq həyata keçirilməlidir.

3.28. Şüa diaqnostikası şöbəsinin (kabinetinin) stasionar və poliklinika şöbələrinin birləşdiyi sahədə, müalicə-diaqnostik korpusunun mərtəbələrindən birində yerləşdirilməsi məqsədə müvafiqdir. Prosedur otaqlarında pəncərələr əsas piyada yollarından, xəstəxana korpuslarından və yaşayış evlərindən kənarında yerləşdirilməlidir. Şüa diaqnostik kabinetlərdə yalnız süni işıqlanmaya yol verilir.

3.29. İonlaşdırıcı şüalanma mənbələri yerləşən şüa diaqnostikası kabinet və otaqlarının, şüa terapiyası şöbəsinin kabinet və otaqlarının, eləcə də 1 və 2-ci təhlükəlilik* sinfinə aid işlərin aparıldığı radioizotop diaqnostikası laboratoriyalarının hamilə qadınlar və uşaqlar üçün nəzərdə tutulan palatolarla bitişik (üfqü və ya şaquli istiqamətdə) yerləşdirilməsinə yol verilmir. Eyni zamanda, şüa kabinetlərinin, sanitariya-məişət otaqları (sanitar qovşaqları, duş otaqları və s.) yerləşən mərtəbənin bilavasitə altında yerləşdirilməsinə yol verilmir.

*) təhlükəlilik sinifləri müvafiq radiasiya təhlükəsizliyi normalarına uyğun olaraq müəyyən edilir.

3.30. Şüa diaqnostikası və şüa terapiyası şöbələrinə girişlər stasionar xəstələri və poliklinikaya gələn şəxslər üçün ayrı olmalıdır. Yoluxucu xəstəliklər, vəram, mamalıq şöbələrinin rentgen kabinetləri, zəruri hallarda işə poliklinika və qəbul şöbələrinin flüorografiya kabinetləri ayrı yerləşdirilməlidir. Şüa terapiyası şöbələri keçidi olmayan sahədə olmalıdır.

Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin müsbət rəyi olmadan şüa diaqnostikası kabinetlərinin (aparatların) istismarına yol verilmir.

3.31. Şüa diaqnostikası və şüa terapiyası şöbələrində otaqların tərkibi və minimal sahələri 6 və 7 nömrəli cədvəllərdə göstərilmişdir:

6 nömrəli cədvəl

Müxtəlif növ şüa diaqnostikası aparatları yerləşən prosedur otaqlarının minimal sahəsi

Avadanlığın adı	Sahəsi, m ²
-----------------	------------------------

Rentgendiagnostik kompleks (RDK)	30
Universal dayaq-ştativi olan rentgendiagnostik aparat	20
Yaxın məsafədən idarə edilən şüa terapevtik aparat	24
Uzaq məsafədən idarə edilən şüa terapevtik aparat	24
Mammografiya aparatı	8
Osteodensitometriya aparatı	8

7 nömrəli cədvəl

Şua diaqnostikası şöbələrində sahələrin minimal ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²
1	2	3
Rentgen şöbəsinin ümumi otaqları		
1.	Gözləmə otağı	10
2.	Qeydiyyat sahəsi	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²
3.	Şöbə müdirinin otağı (2 və daha artıq rentgen kabinet olduqda)	12
4.	Heyət otağı	12
5.	Heyət üçün qarderob	1 nəfərə 0,5 m ²
6.	Material anbarı	10
7.	Təmizləyici ləvazimatlar üçün anbar	3
8.	Rentgen pilyonkaların müvəqqəti saxlanma sahəsi (100kq-dan artıq olmayaraq)	8
9.	Heyət və xəstələr üçün sanitariya qovşağı	3 + 3
Rentgendiagnostik kabinetlər¹⁾		
1.	Diaqnostik müayinələr üçün flüorografiya kabinetini: - prosedur otağı - idarəetmə otağı (qoruyucu kabina olmadıqda) - soyunub-geyinmə otağı*	6-cı cədvələ uyğun 10 6
2.	Rentgenoskopiya və rentgenoqrafiya üsulu ilə rentgendiagnostik kabinet (mədə-bağırsaq sisteminin, sidik-cinsiyyət orqanlarının, mammografiya üsulu ilə süd vəzisinin müayinəsi) - prosedur otağı - idarəetmə otağı - taxt olan soyunma otağı (sanitar qovşaqla)* - fotolaboratoriya**	6-cı cədvələ uyğun 10 4+3 8
3.	Topometriya kabinetini (şüa terapiyasının planlaşdırılması) - prosedur otağı - idarəetmə otağı - sanitariya qovşağı	20 12 4,5
1.	Rentgen əməliyyatı bloku - rentgen əməliyyatı otağı - idarəetmə otağı - əməliyyat önlü otaq - sterilizasiya sahəsi* - sitoloji diaqnostika* - müayinədən sonra xəstənin müvəqqəti qalma otağı - fotolaboratoriya** - tibb bacılarının otağı* - heyət üçün şəxsi gigiyena otağı* - çirkli aqaların saxlanması otağı	36 10 6 6 6 13 6 8 4 4
Kompüter tomoqrafiyası və ya nüvə-mağnit rezonans (RKT/NMR) kabinetini		
1.	Adi tədqiqatlar üçün RKT/NMR kabinetini - prosedur otağı - idarəetmə otağı - generator/kompüter otağı - soyunub-geyinmə otağı	30 10 8 6
2.	Cərrahiyyə müayinələri üçün RKT/NMR kabinetini - prosedur otağı - əməliyyat önlü otaq - idarəetmə otağı - generator/kompyüter otağı - kontrast maddələrin hazırlanması otağı - xəstələr üçün sanitariya qovşağı - tibbi heyətin otağı	36 7 10 8 5 4,5 12

Qeyd: 1) Şua diaqnostikası kabinetlərinin sahələri avadanlığın tərkibindən və qabarıqlarından asılı olaraq, dövlət sanitariya-epidemioloji nəzarət orqanları ilə razılaşdırılaraq dəyişdirilə bilər.

*) mütləq deyil;

**) rəqəmsal rentgenoqrafiya və flüorografiya aparatları istifadə edildikdə nəzərdə tutulmur.

3.32. Qan köçürmə şöbəsi tibb müəssisələrinin reanimasiya bölməsinə və intensiv terapiya palatalarına yaxın yerləşdirilməsi məqsəddə müvafiqdir.

3.33. Otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri layihələndirmə tapşırığına və 8 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

Qan köçürmə şöbələrində otaqların minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²		
		İl ərzində donor qanının miqdarı (litrlə)		
		120-299	300-599	600-1200
1	2	3	4	5
1.	Vestibül-qarderob*	-	16	20
2.	Qeydiyyat sahəsi	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²
Donorların tibbi müayinə otaqları				
3.	İlkin qan analizlərinin götürülməsi və donorların qeydiyyatı otağı	8	8	8
4.	Həkim - terapevt otağı	10	10	10
5.	Donorlar üçün gözləmə sahəsi	10	14	16
6.	Donorlar üçün sanitariya qovşağı (kişi və qadınlar üçün)	3x2	3x2	3x2
Əməliyyat bloku				
7.	Şlüz və tibbi yardımın göstərilməsi üçün bölmələri olan 2 donor yerlik əməliyyat otağı	16+3+6	16+3+6	16+3+6
8.	Heyət üçün əməliyyat önü otaq	10	10	14
9.	2 donor yerlik plazmaferez üçün əməliyyat otağı	-	-	24
10.	Sentrifuqa sahəsi	-	-	10
11.	Qan plazması bölməsi üçün boks önü otaqla birgə boks	-	-	10+4
12.	Qan vermiş donorlar üçün istirahət otağı	10	10	12
Qan tədqiqatları və sınaq sahəsi**				
13.	Ümumklinik laboratoriya otağı	15	15	15
14.	İnfeksiya sınaqları otağı	15	15	15
15.	Yararsız qanın zərərsizləşdirilməsi üçün sterilizasiya sahəsi	10	12	12
Şöbənin ümumi otaqları				
16.	Material otağı	6	6	8
17.	Qanın və qan komponentlərinin saxlanması və verilməsi sahəsi (soyuducularla təchiz olunmuş)	18	18	18
18.	İşçi və şəxsi geyimlərin saxlanması üçün şkaflar olan (duş və şəxsi gigiyena kabineti ilə birgə) heyət otağı	bir şkafa 0,5 m ² ; (3+3)		
19.	Yuma avadanlığı ilə təchiz edilmiş qida qəbulu otağı	12	12	16
20.	Təmiz aqaların saxlanması otağı	1 çarpayılı 0,3-0,5 m ²		
21.	Çirklənmiş aqaların, təmizləyici ləvazimatın, dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlanması sahəsi***	6	6	6
22.	Orta və kiçik tibbi heyətin otağı	10	12	12

* ayrı tikilidə yerləşdiyi halda.

** KL (klinik laboratoriya) olmadığı zaman bu otaqlar nəzərdə tutulmalıdır.

*** su kranı, axıtma sistemi və quruducu ilə birgə

3.34. Hemodializ şöbələri çoxprofilli xəstəxanaların, ambulator-poliklinik müəssisələrinin və ya gündüz stasionarlarının tərkibində təşkil olunur. Təcili tibbi yardım xəstəxanalarının strukturunda toksikoloji şöbələr olduğu zaman kəskin hemodializ otaqlarının həmin şöbənin tərkibində nəzərdə tutulması mümkündür.

3.35. Hemodializ şöbələri keçidi olmayan sahədə yerləşdirilməlidir. Xroniki hemodializ şöbələrində ambulator xəstələri üçün otaqların ayrı zonada layihələndirilməsi məqsədə müvafiqdir.

3.36. Layihələndirmə tapşırığına uyğun olaraq hemodializ şöbələrində kiçik cərrahiyyə əməliyyatları və sarğı üçün kiçik əməliyyat sahəsi nəzərdə tutula bilər.

3.37. Kəskin və xroniki hemodializ şöbələrini tərkibi və sahələri 9 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

Hemodializ şöbələrində otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	sahəsi, m ²
1	2	3
1.	Həkim otağı	12
2.	Tibb bacılarının otağı	6
3.	Dializ zalı	1 aparata 12 m ²
4.	Viruslu hepatitlə xəstələnmiş şəxslər üçün zal	1 aparata 12 m ²
5.	Su hazırlığı otağı	10 m ²
6.	Dializatorların yuyulması və saxlanması otağı	12 m ²
7.	Anbar otağı	6
8.	Dializ məhlullarının hazırlanması və saxlanması üçün otaq	15
9.	Sterilizasiya otağı	12
10.	Təcili müayinələr üçün laboratoriya	12
11.	Növbətçi tibb bacısı postu olan 2 çarpayılıq intensiv terapiya palatası (su axıtma sistemi və şlüzlə)	(13x2) + 6 + 2 + 2
12.	Təsərrüfat tibb bacısının otağı (təmiz aqaların saxlanması ilə)	10+6
13.	Çirklə aqaların saxlanması otağı	6
14.	Otaqların təmizlənmə ləvazimatı (su axıtma sistemi, su kranı və quruducu ilə) və dezinfeksiya edici vasitələrin saxlanması otağı	4
15.	Tibbi heyət üçün sanitariya qovşağı	3
16.	Xəstələr üçün sanitariya qovşağı	3
17.	Xəstələrin soyunub-geyinməsi və əşyaların saxlanması otağı (kişi və qadınlar üçün)	10 + 10
18.	Ambulator xəstələrin istirahət otağı (xoll)	10

3.38. Yoluxucu xəstəliklər şöbələrinin ayrı tikilmiş binalarda yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Yoluxucu xəstəliklər şöbələri çoxprofilli xəstəxanaların tərkib hissəsi kimi eyni binada yerləşdiyi hallarda, bir qayda olaraq birinci mərtəbədə yerləşdirilir və ayrı-ayrı giriş və çıxışla təmin olunur.

3.39. Yoluxucu xəstəliklər şöbələrinin əsas struktur vahidi boks, yarımbox və boxlaşmış palatalardır.

Yoluxucu xəstəliklər şöbələri boxlardan və (və ya) yarımboxlardan (boxlaşmış şöbə) və boxlaşmış palatalardan (palatalı şöbə) ibarət ola bilər. Boxlar və yarımboxlar xəstələrin tam izolyasiyası üçün imkan yaradır və 1 və ya 2 çarpayıda ibarət olur. Boxlardan fərqli olaraq yarımboxlarda bayıra çıxış nəzərdə tutulmur.

Boxlaşmış palatanın boxlardan və yarımboxlardan əsas fərqləri, sanitariya qovşağında vannanın nəzərdə tutulmaması və dəhlizdən yarımboxa girişin təşkilinə dair tələblərin bir qədər sərt olmamasıdır. Belə ki, box və yarımboxların şlüzlərində qapılar düz bucaq altında yerləşdirilsə də, boxlaşmış palatanın şlüzündə qapıların bir-birinin qarşısında yerləşdirilməsinə yol verilir.

3.40. Adi palatadan fərqli olaraq boxlaşmış palatada ötürücü şkaflar nəzərdə tutulur. Qidanın, dərman vasitələrinin və aqaların boxlara və yarımboxlara ötürülməsi üçün şkaflar bilavasitə şlüzdən, boxlaşmış palatalara isə dəhlizdən təşkil olunur. Layihələndirmə tapşırığında nəzərdə tutulan hallarda box və yarımboxlarda şlüz ilə palata arasındakı qapının qismən şüşələnməsinə yol verilir.

3.41. Yoluxucu xəstəliklər şöbələrində boxlar, yarımboxlar və boxlaşmış palatalarda çarpayılardan faiz nisbəti 10 nömrəli, şöbənin tərkibinə daxil olan otaqların minimal sahə ölçüləri isə 11 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

10 nömrəli cədvəl

Şöbədəki çarpayılardan sayı	Boxlar		Yarımboxlar		Palatalar
	1 çarpayılıq	2 çarpayılıq	1 çarpayılıq	2 çarpayılıq	
- 30 qədər	50	50	-	-	-
- 30 - 60	25	25	15	35	-
- 60 - 100	15	25	4	16	40
100 - dən artıq:					
- yaşlılar üçün	4	8	6	12	70
- uşaqlar üçün	10	10	15	25	40

11 nömrəli cədvəl

s/s	Otaqların adı	sahəsi, m ²
	Box və (və ya) yarımboxlardan ibarət seksiyalar	
1.	1 çarpayılıq box və ya yarımbox ¹⁾	22
2.	2 çarpayılıq box və ya yarımbox ¹⁾	27
3.	1 uşaq və 1 böyük üçün çarpayılıq olan, gün ərzində ana və uşağın birgə qalması nəzərdə tutulan box və ya yarımbox ¹⁾	27
4.	Yarımboxlara daxil olan xəstələr üçün sanitariya keçidi:	
	- soyunma otağı	6
	- vanna otağı (duşla)	6
	- sanitariya qovşağı	3
	- geyinmə otağı	6
	- əşyaların müvəqqəti saxlanması otağı	3
5.	1 çarpayılıq palata	10 -li cədvələ uyğun
6.	2 çarpayılıq palata	10 -li cədvələ uyğun
7.	1 uşaq və 1 böyük çarpayılıq olan, gün ərzində ana ilə uşağın birgə qalması üçün nəzərdə tutulan palata	16
8.	Şlüz	3
9.	İmələ otağı (şlüz və sanitariya qovşaqla)	8+2+3
10.	Duşla birgə sanitariya qovşağı	3+3
11.	Təmizlik ləvazimatının və dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlanması otağı	4 + 3
12.	Yoluxmuş çirklə aqaların və yataq dəstlərinin müvəqqəti saxlanması otağı ²⁾	6

s/s	Otaqların adı	sahəsi, m ²
13.	Analizlər üçün materialların yığılması və saxlanması otağı	3
14.	Xəstələrin istirahəti üçün sahə (xoll)	1 çarpayılıq 1,0 m ²
15.	Oyun otağı (1 yaşdan 7 yaşadək uşaqlar üçün)	1 çarpayılıq 0,8m ²
Şöbənin ümumi otaqları		
1.	Şöbə müdirinin kabineti	12
2.	Ordinator otağı	12
3.	Növbətçi tibb bacısının postu	6
4.	Prosedur otağı ³⁾	12
5.	Dərman preparatlarının saxlanması yeri olan baş tibb bacısının otağı	12
6.	Təmiz aqaların müvəqqəti saxlanma sahəsi olan təsərrüfat tibb bacısının otağı	6 + (1 çarpayılıq 0.3m ² hesabı ilə)
7.	Yuma sahəsi olan bufet	20
8.	Yeməxana ⁴⁾	1 oturaq yerinə 1,2m ²
9.	Orta tibbi heyətin otağı	12
10.	Kiçik tibbi heyətin otağı	8
11.	Heyət üçün şəxsi gigiyena otağı (duşla birgə sanitariya qovşağı)	3+3

1) Bokslar 2-ci və daha yuxarı mərtəbələrdə yerləşdikdə xəstələrin bokslara qəbulu üçün xarici pandus və xüsusi qaldırıcı qurğular nəzərdə tutulmalıdır.

2) Bokslardan ibarət olan seksiyalarda otağın xaricə çıxışı olmalıdır.

3) Bokslardan ibarət şöbələrəki prosedur otaqlarında xaricə çıxış, xəstəxana dəhlizindən girişlərdə isə şlüz nəzərdə tutulmalıdır.

4) Yalnız yarımbokslardan ibarət şöbələrdə nəzərdə tutulur.

3.42. Qeyri-yoluxucu xəstəliklər şöbələrində xəstə uşaqların qəbulu üçün boks və qəbul-müayinə boksları təşkil edilməlidir.

3.43. Palatalı seksiyaların keçidi olmamalı və girişində şlüz nəzərdə tutulmalıdır. Palatalı seksiyalarda çarpayılardan sayı layihələndirmə tapşırığına uyğun müəyyən olunur.

3.44. Tibb müəssisələrində palataların və palatalı şöbələrdə digər otaqların sahələri 12 və 13 nömrəli cədvəllərdə göstərilmişdir:

12 nömrəli cədvəl

İki və daha artıq çarpayılıq palataların hesablanan minimal sahələri

Şöbələr	1 çarpayılıq üçün nəzərdə tutulan sahə, m ² (az olmayaraq)
Yaşlılar üçün yoluxucu və vərəm xəstəlikləri şöbələri	7,5
Uşaqlar üçün yoluxucu və vərəm xəstəlikləri şöbələri: analar üçün sahə nəzərdə tutulmadan analar gündüz saatları qalarkən analar bütün gün ərzində qalarkən	6,5 8,0 10,0
Ortopedik-travmatoloji (bərpa müalicəsi), yanıq, radioloji şöbələr: yaşlılar üçün və anaların gündüz saatlarında qaldığı uşaq palataları anaların gün ərzində qaldığı uşaq palataları	10,0 13,0
İntensiv terapiya, əməliyyatdan sonrakı şöbələr	13,0
Uşaqlar üçün qeyri-yoluxucu xəstəliklər şöbələri: analar üçün sahə nəzərdə tutulmadan analar gündüz saatları qalarkən analar bütün gün ərzində qalarkən	6,0 7,5 9,5
Ruhi-əsəb və narkoloji şöbələr: ümumi tipli insulinli və narkoloji	6,0 7,0
Uşaqlar üçün ruhi xəstəliklər şöbəsi: ümumi tipli nəzarət olan	5,0 6,0
Yeni doğulan körpələr üçün	6,0
2-3 çarpayılıq digər palatalar	7,0
1 çarpayılıq palata	9,0

13 nömrəli cədvəl

	Otaqların adı	sahəsi, m ²	
		böyüklər üçün	uşaqlar üçün
Palatalı seksiyalar			
1.	1 çarpayılıq palata	12 -li cədvələ uyğun	
2.	2 çarpayılıq palata	12 -li cədvələ uyğun	
3.	Gün ərzində uşaq və anaların birgə (gündüz) qaldıqları palata (1 və 2 nəfərlik)	-	13-18
4.	Şlüz	3	3
5.	Sanitar qovşağı: - duş kabinası	3 3	3 3
6.	1 çarpayılıq yarımboks	22	22
7.	1 çarpayılıq və 1 uşaq çarpayısı olan uşaq və anaların gün ərzində birgə qaldığı yarımboks	-	27
8.	İntensiv terapiya palatası	13	13
9.	Gündüz istirahəti üçün sahə(xoll)	1 çarpayılıq üçün 1 m ²	
10.	1-7 yaşlı uşaqların oyun otağı	-	1 çarpayılıq 0,8 m ²
12.	Ana südünün sağılması otağı	-	10
13.	Prosedur otağı	12	12
14.	İmalə otağı (şlüzlə)	8 + 2	8 + 2
15.	Şarğı otağı	14	14
16.	Yanıq və hematoloji xəstəliklər şöbələri üçün sanitariya keçidi	1 nəfərə 1 m ² amma 6-dan az olmayaraq	

	Otaqların adı	sahəsi, m ²	
		böyükler üçün	uşaqlar üçün
17.	Analiz üçün materialların saxlanması otağı	3	3
18.	Ginekoloji kreslolu prosedur otağı	18	18
Şöbənin ümumi otaqları			
19.	Çirklə ağların müvəqqəti saxlanması sahəsi	1 çarpayıya 0,1 m ² , amma 4-dən az olmayaraq	
20.	Daşınan aparatların saxlanması otağı	12	12
21.	Yeməxana:		
	-ortopedik-travmatoloji, nevroloji xəstələrin bərpa müalicə şöbələri olan tibb müəssisələrində	1 oturaq yerinə 2,5 m ²	
	-digər şöbələr üçün	1 oturaq yerinə 1,2 m ²	
22.	Yuma sahəsi olan bufet otağı:		
	- 1 palatalı seksiya üçün	12 + 6	12 + 6
	- 2 palatalı seksiya üçün	16 + 6	16 + 6
23.	Qabların yuyulması, sterilizasiyası, ana südünün pasterizasiyası və saxlanması otağı	-	10
24.	Xərəklərin saxlanması sahəsi	4	4
25.	Təmizlik ləvazimatının və dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlanması otağı*	4+3	4+3
26.	Şöbə müdirinin kabinetini	12	12
27.	Ordinator otağı	12	
28.	Növbətçi tibb bacısının postu	6	6
29.	Təsərrüfat tibb bacısının otağı (təmiz aqılar saxlanan yerlə)	6 + (1 çarpayıya 0.3m ² hesabı ilə)	
30.	Dərman preparatları saxlanma yeri olan baş tibb bacısının otağı	12	12
31.	Orta tibb heyətinin otağı	12	12
32.	Kiçik tibb heyətinin otağı	8	8
33.	Heyət üçün şəxsi gigiyena otağı (duşla birgə sanitar qovşa)	3+3	3+3

* su axıtma sistemi, kran və quruducu ilə

3.45. Gündüz stasionarın quruluşu və otaqların planlaşdırılması, digər tibb müəssisələrində olduğu kimi «təmiz» və «çirklə» axınların kəsişməsini istisna etməlidir.

3.46. Fizioterapiya kabinetində yalnız bir aparat yerləşdirilə bilər. Kabinetin ölçüləri aşağıdakı kimi olmalıdır: tirlərin hündürlüyü-2,0 m, uzunluğu-2,2 m, eni-1,8 m. İnduktotermiya, mikrodalğalı müalicə və gücü 200 Vt-dan artıq olan ultra yüksək tezlikli generatorların istifadəsi zamanı kabinanın eni 2 m qəbul olunmalıdır.

3.47. III və IV təhlükəlilik sinfinə aid lazer qurğuları ayrı-ayrı otaqlarda yerləşdirilməlidir. Otaqların divarları tutqun səthli, oda davamlı materialdan tikilməlidir. Lazer qurğusu işləyərkən otaqların qapıları daxildən kilidlənməli və otağa daxil olmaq imkanını istisna edən blokladıcı qurğu ilə təchiz edilməlidir.

I və II təhlükəlilik sinfinə aid lazer qurğularının ümumi otaqlarda yerləşdirilməsinə icazə verilir.

3.48. Gündüz stasionarlarında otaqların tərkibi və çarpayların təyinatı, stasionarın gücünə və yerli şərait nəzərə alınmaqla layihələndirmə tapşırığına uyğun müəyyən olunmalıdır.

Gündüz stasionarının ixtisaslaşmış və ixtisaslaşmamış otaqlarının tərkibi və minimal sahələri 14 və 15 nömrəli cədvəllərdə göstərilmişdir:

14 nömrəli cədvəl

Gündüz stasionarında qeyri-ixtisaslaşmış otaqların tərkibi və minimal sahələri

s/s	Otaqların adları	Otaqların sahəsi, m ²
	Gündüz istifadə edilən palatalar (şlüz və sanitar qovşaqların sahələri nəzərə alınmadan):	
1.	1 çarpayılıq palata	12
2.	2 çarpayılıq palata	20
3.	3 çarpayılıq palata	30
4.	4 çarpayılıq palata	40
5.	Palatanın nəzdində şlüz, duş otağı və sanitar qovşağı	3+3+3
6.	Gündüz istirahəti üçün sahə (xoll)	1 çarpayıya 1 m ²
7.	Manipulyasiya otağı	18
8.	Kiçik əməliyyat sahəsi olan cərrahiyyə kabinetini	12 + 24
9.	Gözləmə otağı	10
10.	Qeydiyyat sahəsi	1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²

15 nömrəli cədvəl

Gündüz stasionarında ixtisaslaşmış otaqların minimal sahələri və tərkibi

s/s	Diaqnostika kabinetləri	Otaqların sahəsi, m ²
1	2	3
1.	Arasında şlüz olan və allergenlər hazırlanan otaqla birgə prosedur otağı	12 + 10 + 2
2.	Xarici tənəffüs funksiyasının tədqiqatı kabinetini	18
3.	Qastrokopiya kabinetinin prosedur sahəsi	18
4.	Rektoromanoskopiya və kolonoskopiya kabinetinin prosedur sahəsi (şlüzlə birgə): - taxt qoyulan soyunma otağı (sanitar qovşaqla)	18 + 2 4+3
5.	Duodenal zondlama otağı	1 taxt üçün 6 m ² , amma 12m ² -dən az olmayaraq
6.	Ultrasəs tədqiqatları kabinetini ¹⁾	14
7.	Elektrokardiografiya və reovazografiya kabinetini	14
8.	Exoensefaloqrafiya kabinetini ²⁾	14
9.	Səs təcrid edici kabinası olan audio və vestibulometriya otağı	14 + 6
10.	Oftalmoloqun müayinə kabinetini	18 + 6
11.	Həkim-ginekoloqun müayinə kabinetini	18

s/s	Diaqnostika kabinetləri	Otaqların sahəsi, m ²
1	2	3
Müalicə kabinetləri və otaqları		
12.	Hazırlıq otağı ilə elektrik işığı müalicəsi kabinetini	1 taxta 6 m ² , amma 12-dən az olmayaraq (+6)
13.	UYT (ultra yüksək tezlikli) müalicə kabinetini	1 taxta 6 m ² , amma 12-dən az olmayaraq
14.	Girişdə şlüv və aparat otağı olan elektrik yuxu müalicəsi kabinetini	1 taxta 6 m ² , amma 12-dən (+6 +2) az olmayaraq
15.	İnqalyasiya terapiyası üzrə prosedur otağı	1 yerə 4 m ² , amma 10m ² -dan az olmayaraq
16.	«Duz mağarası» prinsipi üzrə xəstələrin müalicə otağı (qalopalata): - prosedur otağı - idarəetmə otağı - şlüv	1 nəfərə 6 m ² 6 3
17.	Fərdi məşğələlər üçün müalicəvi bədən tərbiyəsi kabinetini	12
18.	Trenajorlarda məşq etmək üçün zal	1 yerə 5 m ² amma 20 m ² -dən az olmayaraq
19.	Piyada gəzintinin öyrədilməsi üçün təlim zalı	3
20.	Tibbi tullantıların müvəqqəti yığılması üçün otaq	6
21.	Kiçik (4 nəfərə qədər) qrupun məşğələləri üçün müalicəvi bədən tərbiyəsi kabinetini	20
22.	Mexanoterapiya kabinetini	1 yerə 4 m ² , 20m ² -dən az olmayaraq
23.	Lazerlə müalicə kabinetini	1 çarpayıya 12 m ²
24.	Refleksoterapiya otağı: - həkim otağı - sterilizasiya otağı olan prosedur kabinetini	12 1 yerə 6 m ² , amma 14 + 4m ² -dən az olmayaraq
25.	Tibb bacısı otağı ilə birgə qrup aeroionoterapiya kabinetini	12 + 8
Ruhi və narkoloji xəstəxanalar və dispanserlərin gündüz stasionları		
27.	Fərdi psixoterapiya kabinetini	12
28.	Qruplar üçün nəzərdə tutulmuş psixoterapiya kabinetini	1 yerə 4 m ² , amma 24 m ² -dən az olmayaraq
29.	Fərdi şərti-reflektor müalicə üçün prosedur kabinetini, sanitariya qovşaqla birgə	12+3
30.	Qrup üçün şərti-reflektor müalicə üzrə prosedur kabinetini, sanitariya qovşaqla	1 yerə 6 m ² , amma 24+3m ² -dən az olmayaraq
31.	Psixoloq kabinetini	12
Qeyd: ¹⁾ Müasir kiçik USM aparatlarından istifadə zamanı ²⁾ Zəruri hallarda funksional diaqnostika üzrə digər kabinetlərlə birləşə bilər		

4. Ambulator-poliklinika müəssisələrinin quruluşuna və tərkibinə dair tələblər

4.1. Ambulator-poliklinika müəssisələrinin yaşayış və ictimai binalarda, ayrıca tikilmiş binalarda və ya müalicə-diaqnostik xidmətlərə yaxın olan stasionara bitişik tikililərdə yerləşdirilməsinə yol verilir.

4.2. Poliklinikaların tərkibi layihələndirmə tapşırığına uyğun olaraq müəyyənləşdirilir.

4.3. Poliklinika binaları layihələndirilərkən xəstə axınının tərkib (profilaktika şöbələrinə gələnlər, uşaqlar və s.) bölgüsünə və daxili sahələrin səmərəli zonalaşmasına (ümumi otaqlar, müalicə-profilaktika şöbəsi, xidmət və məişət otaqları) dair tələblər nəzərə alınmalıdır.

4.4. Allerqoloji kabinetlərin aptek, prosedur kabinetləri, laboratoriyalar və bufetlə bitişik yerləşdirilməsinə yol verilmir.

4.5. Poliklinikalarda profilaktik peyvəndlərin aparılması üçün ayrılmış otaqlara tələblər Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən olunur.

4.6. Böyükələr üçün poliklinikaların tərkibi və sahələri 16 nömrəli, uşaq poliklinikaları üzrə bu göstəricilər 17 nömrəli, müxtəlif gücə malik poliklinikalarda xidmət və məişət otaqlarının tərkibi və minimal sahə ölçüləri isə 18 nömrəli cədvəllərdə göstərilmişdir:

16 nömrəli cədvəl

Böyükələr üçün poliklinikada otaqların tərkibi və minimal sahələri

s/s	Struktur bölmələri üzrə otaqların siyahısı	Gücü, növbə ərzində/gəlişlər					Qeydlər (sahələr m ² -la verilib)
		1600 m ²	960 m ²	720 m ²	480 m ²	240 m ²	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Ümumi otaqlar						
1.	Gözləmə zalı	40	30	20	12	10	
2.	Gələnlər üçün qarderob						konsol tipli asılqanı olan 1 yerə 0,1 m ²
3.	Tibbi heyət üçün qarderob						1 nəfərə 0,5 m ²
4.	Qeydiyyat sahəsi						1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²
5.	Xəstəlik vərəqələrinin verilməsi otağı	12	12	10	10	10	
6.	Sahə həkimlərinin otağı	24	18	18	12	12	
7.	Sahə tibb bacılarının otağı	18	18	12	12	12	

8.	Hüquqşünas otağı	10	-	-	-	-	kabinetin mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
9	Heyət üçün sanitariya qovşağı	3x2	3x2	3x2	3x2	3x2	
10.	Gələn şəxslər üçün sanitariya qovşağı	4,5x2	4,5x2	4,5x2	4,5x2	4,5x2	
11	Müalicə-profilaktika şöbələri						
12	Təxirəsalınmaz tibbi yardım bölməsi						mərkəzləşdirilmiş təcili tibbi yardım olmadıqda nəzərdə tutulur
12.1	Növbətçi həkim kabineti	12	12	12	12	12	
12.2	Növbətçi tibb bacısı otağı	10	10	10	10	10	
12.3	Prosedur-sarğı otağı	14	14	14	14	14	
12.4	Xəstənin müvəqqəti saxlanması otağı						1 taxt üçün 6m ² , amma 12 m ² az olmayaraq
12.5	Tibbi yardım ləvazimatlarının saxlanması otağı	6	6	6	6	6	
13.	Tibbi-əmək ekspertizası şöbəsi						layihə tapşırığına əsasən müəyyən edilir
13.1	Arxiv və qeydiyyat otağı	20	16	14	14	-	
13.2	Həkim-ekspert kabineti	14	14	14	14	-	
14.	Profilaktika və sığorta şöbəsi						quruluşu və otaqların tərkibi layihə tapşırığı ilə müəyyən edilir
14.1	Dispanserizasiyanın mərkəzləşdirilmiş qeydiyyat kabineti	12	12	12	10	10	
14.2	Qəbul- baxış kabineti	12	12	12	-	-	
14.3	Sığorta kabineti						mövcudluğu və sahəsi layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
15.	Terapiya şöbəsi						
15.1	Sahə həkim-terapevtinin (sex) kabineti	12	12	12	12	12	
15.2	Yeniyyətələr üçün tibbi yardım kabineti	12	12	12	12	12	kabinetlərin sayı layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
	Həkim kabineti	12	12	12	-	-	dar ixtisaslar üzrə konsultativ qəbul kabinetlərinin mövcudluğu və tərkibi layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
15.3	Endoskopiya kabineti:						
	Qastroskopiya otağı	12	12	12	12	12	
-	rektoromanoskopiya və kolonoskopiya otağı (şlüz ilə birgə)	18 + 2	18+2	18+2	18+2	-	
-	sanitar qovşağı	3	3	3	3	-	
-	imalə otağı	8	8	8	8	-	
15.4	Allerqoloq kabineti	12	-	-	-	-	
-	prosedur sahəsi	12	-	-	-	-	
-	allergen hazırlanması üçün otaq (şlüzlə birgə)	10+2	-	-	-	-	
15.5	İnyeksiya-prosedur otağı	14	14	12	12	12	
16.	Cərrahiyyə şöbəsi (kabineti)						
16.1	Cərrah kabineti	14	14	14	14	14	
16.2	Əməliyyat önlü sterilizasiya otağı	10	10	-	-	-	
16.3	Xəstənin paltar dəyişməsi üçün şlüz olan əməliyyat otağı	24+4	24+4	-	-	-	
16.4	Sarğı otağı	14	14	14	14	14	
16.5	Travmatoloq-ortoped kabineti	18	18	18	18	18	
16.6	Gipslə sarğı otağı	14	14	14	14	14	
16.7	Əməliyyatdan sonra xəstənin müvəqqəti qalması otağı (s/q birgə)	12+3	12+3	-	-	-	1 taxt üçün 6, lakin 12-dən az olmayaraq
16.8	Uroloq kabineti	12	12	12	-	-	
16.9	Uroloqun prosedur otağı	14	14	14	-	-	
17.	Qadın məsləhətxanaları						mövcudluğu və sahəsi layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
17.1	Mama-ginekoloq kabineti	18	18	18	18	18	
17.2	Ginekoloji kreslolu prosedur kabineti	18	18	18	18	18	
17.3	Kiçik əməliyyat sahəsi:						
-	əməliyyat zalı	24	24	24	24	24	

-	əməliyyat önlü otaq	8	8	8	8	8	
-	əməliyyat zalının girişində şlüz	2	2	2	2	2	
17.4	Əməliyyatdan sonra xəstənin müvəqqəti qalması üçün otaq (sanitar qovşaqla birgə)	12+3	12+3	12+3	12+3	12+3	
18.	Stomatoloji şöbə						həkim vəzifələrinin ümumi sayının ixtisaslara görə bölgüsü layihələndirmə zamanı dəqiqləşdirilir
18.1	Terapevtik stomatologiya bölməsi	10	10	10	-	-	
-	həkim kabineti						1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı artarkən hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artırılmalıdır
-	sterilizasiya otağı	12	12	10	10	10	4 və ya daha artıq kreslo olduqda nəzərdə tutulur
18.2	Paradontoloq kabineti	14	-	-	-	-	
18.3	Cərrahiyyə stomatologiya bölməsi						
-	həkim kabineti						1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı çox olarsa hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artır
-	əməliyyat önlü-sterilizasiya sahəsi	10	10	10	-	-	
-	əməliyyat otağı	24	24	24	-	-	
-	əməliyyatdan sonra xəstənin müvəqqəti qalması otağı	10	10	10	-	-	
18.4	Ortopedik stomatologiya bölməsi						
-	həkim kabineti						1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı artarkən hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artır
-	sterilizasiya otağı	8	8	8	-	-	
-	diş texnikası laboratoriyası						1 texnikə 4, amma 1 otaqda 15 texnikdən artıq olmayaraq
-	texnik otağı						1 işçiyə 6m ² , amma 12-dən az olmayaraq
-	materialların saxlanması otağı	10	10	10	-	-	
-	protez və modellərin saxlanması otağı	8	8	8	-	-	
-	keramika və metalokeramika laboratoriyası sahəsi						1 işçiyə 6, amma 12-dən az olmayaraq
-	metalokeramikanın yandırılması otağı						1 sobaya 12, hər digərinə isə 6
-	qiymətli materiallardan protezlərin istehsalı sahəsi						1 texnikə 4, lakin 12-dən az olmayaraq
-	tökmə sahəsi	16	16	16	16	-	mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
-	təsərrüfat sahəsi	14	14	14	12	12	
19.	Qulaq burun boğaz (LOR) xəstəlikləri bölməsi (kabineti)						
19.1	Səs izoləedən kabinəli həkim otağı (audiometriya)	12+8	12+8	12+8	12+8	12+8	mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
20.	Oftalmoloji bölmə (kabineti)						
20.1	Həkim oftalmoloqun kabineti	12+6	12+6	12+6	12+6	12+6	
21.	Nevroloji bölmə (kabineti)						
21.1	Həkim-nevropatoloqun kabineti	12	12	12	12	12	
21.2	İynəli refleksoterapiya üzrə prosedür otağı	14	14	14	-	-	
21.3	Narkoloq kabineti	12	12	12	-	-	
-	fərdi prosedür üçün otaq	12	12	12	-	-	
-	su axıtma sistemli şərti-reflektor terapiya otağı	18	18	18	18	-	

-	hipnoz-prosedur otağı						1 taxt üçün 6, lakin 12-dən az olmayaraq
22.	Dəri-zöhrəvi xəstəliklər bölməsi						mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
22.1	Həkim kabineti	12	12	12	-	-	
22.2	Prosedur otağı	14	14	14	-	-	
23.	Vərəm əleyhinə bölmə						mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
23.1	Ftiziatr həkimin kabineti	12	12	12	-	-	
23.2	Prosedur otağı	14	14	14	-	-	
24.	Onkoloji bölmə (kabinet)						mövcudluğu layihə tapşırığına uyğun müəyyən olunur
24.1	Onkoloq kabineti	12	12	-	-	-	
24.2	Prosedur otağı	14	14	-	-	-	

17 nömrəli cədvəl

Uşaq poliklinikalarında otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Gücü, gəlişlər/növbə				Qeydlər (sahələr m ² -la verilib)
		600 m ²	450 m ²	300 m ²	200 m ²	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gözləmə sahəsi	20	20	16	12	
2.	Uşaq arabaları üçün sahə	20	14	12	10	
3.	Gələn şəxslər üçün qarderob					konsol tipli asılıqanı olan 1 yerə 0,1
4.	Heyət üçün qarderob					1 nəfərə 0,5 m ²
5.	Qeydiyyat sahəsi					1 qeydiyyatçıya 0,5-1 m ²
6.	Xəstəlik vərəqlərinin verilməsi otağı	12	12	10	10	
7.	Sahə həkimlərinin otağı	18	18	12	12	
8.	Sahə tibb bacıları otağı	12	12	10	10	
9.	Hüquqşünas kabineti	10	-	-	-	mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
10.	Heyət üçün sanitariya qovşağı	3x2	3x2	3x2	3x2	
11.	Gələnlər üçün sanitariya qovşağı	4,5	4,5	4,5	4,5	
12.	Təxirəsalınmaz tibbi yardım bölməsi					mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
12.1	Növbətçi həkim kabineti	12	12	12	-	
12.2	Növbətçi tibb bacısı otağı	10	10	10	-	
12.3	Prosedur-sarğı otağı	14	14	14	-	
12.4	Xəstənin müvəqqəti saxlanması otağı					1 taxt üçün 6, amma 12 m ² az olmayaraq
12.5	Tibbi yardım üçün ləvazimatların saxlanması sahəsi	6	6	6	-	
13.	Sağlam uşaq qrupu otaqları					
13.1	Peyvənd kabineti	10	10	10	10	
13.2	yeni doğulan uşaqlara qulluq üzrə tədris otağı	18	18	12	10	
13.3	yenidoğulmuş uşaqların əmizdirilməsi və çəkilməsi otağı	18	18	12	10	
13.4	massaj otağı	12	10	10	-	
14.	Pediatriya bölməsi					quruluşu və otaqların tərkibi layihə tapşırığı ilə müəyyən edilir
14.1	Pediatri kabineti	14	14	14	14	
14.2	Prosedur kabineti	14	14	14	14	
14.3	İmalə otağı (şlüzlə birgə)	10	10	10	10	

14.4	Həkimlərin qəbul-məsləhət kabinetləri:	14	14	14		dar ixtisaslar üzrə qəbul-məsləhət kabinetlərinin mövcudluğu və tərkibi layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
14.5	Allerqoloq kabineti:					kabinetin mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
-	həkim kabineti	14	-	-	-	
-	prosedur otağı	12	-	-	-	
-	allergen hazırlanması otağı (otaq və prosedur sahəsi arasında şlüz)	10+2	-	-	-	
15.	Cərrahiyyə şöbəsi (kabineti)					
15.1	Cərrah kabineti	14	14	14	14	
15.2	Travmatoloq-ortoped kabineti	18	18	-	-	
15.3	Gips ilə sarğı otağı	14	14	14	14	
15.4	Sarğı otağı	14	14	14	14	
15.5	Kiçik əməliyyat otağı	24	24	24	24	
15.6	Əməliyyat özü otaq	8	8	8	8	
15.7	Sterilizasiya otağı*	10	10	10	10	
15.8	Əməliyyatdan sonra xəstənin müvəqqəti qalması otağı	12	12	12	12	
15.9	Konsultativ qəbul kabinetləri:					konsultativ qəbul kabinetlərinin mövcudluğu və tərkibi layihə tapşırığına və 1 sayılı cədvələ əsasən müəyyən olunur
16.	Stomatoloji bölmə					həkim-stomatoloq vəzifələrinin ümumi sayının ixtisaslara görə bölgüsü layihələndirmə zamanı müəyyənləşdirilir
	Terapevtik stomatologiya bölməsi	-	-	-	-	
16.1	Həkim kabineti					1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı artarkən hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artırılmalıdır
16.2	Sterilizasiya otağı*	10	10	10	10	
16.3	Ortodont kabineti	14	14	14	-	1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı artarkən hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artırılmalıdır
	Cərrahi stomatologiya bölməsi					
16.4	Həkim kabineti	14	14	14	14	1 stomatoloji kresloya 14, kresloların sayı artarkən hər əlavə kreslo üçün sahə ölçüsü 10 m ² artırılmalıdır
16.5	Əməliyyat özü-sterilizasiya sahəsi*	10	10	10	10	
16.6	Əməliyyatdan sonra xəstənin müvəqqəti qalması otağı	12	12	12	12	
17.	Qulaq burun boğaz (LOR) xəstəlikləri bölməsi					16 nömrəli cədvələ uyğun
18.	Oftalmologiya bölməsi					16 nömrəli cədvələ uyğun
19.	Nevroloji bölmə					16 nömrəli cədvələ uyğun
20.	Dəri - zöhrəvi xəstəliklər bölməsi					mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
21.	Vərəm əleyhinə kabinet					kabinetin mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
Qeyd:*) müəssisədə mərkəzləşdirilmiş sterilizasiya şöbəsi olmadıqda nəzərdə tutulur.						

Müxtəlif gücə malik poliklinikalarda xidmət və məişət otaqlarının tərkibi və sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	sahəsi, m ²									qeyd
		Növbə ərzində qəbula gələn xəstələrin sayı									
		böyüklər üçün				uşaqlar üçün					
		240	480	720	960	1600	200	300	450	600	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Baş həkimin kabineti	18	18	24	24	24	18	18	18	24	
2.	Tibbi məsələlər üzrə baş həkimin müavini	-	15	18	18	18	-	15	15	18	
3.	İnzibati -təsərrüfat məsələləri üzrə baş həkimin müavini	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
4.	Şöbə müdirinin kabineti	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
5.	Baş tibb bacısının kabineti (dərman preparatları saxlanan yerlə)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
6.	Təşkilati-metodik kabinet	1 iş yerinə 4m ² , lakin 12-dən az olmayaraq. Mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur									
7.	Tibbi statistika kabineti	1 iş yerinə 4m ² , lakin 12-dən az olmayaraq. Mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur									
8.	Tibbi-əmək ekspertizası üzrə baş həkim müavininin kabineti	12	12	12	12	12	-	-	-	-	mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
9.	Mühasibatlıq	10	10	15	20	20	10	10	10	15	
10.	Konfrans zalı	1 yerə 0,9 hesabı ilə									
11.	Tibbi arxiv	12	18	28	44	58	12	12	16	22	
12.	Kiçik tibbi heyətin otağı	9	12	15	24	24	9	9	15	15	
13.	Tibbi heyət üçün bufet:										mövcudluğu layihə tapşırığı ilə müəyyən olunur
-	paylama zalı	18	24	24	36	42	18	18	24	24	
-	yardımçı sahə	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
14.	Mühəndis-texniki heyət otağı	-	-	12	12	12	-	-	-	12	
15.	ATS	avadanlıqın yerləşməsindən asılı olaraq müəyyən edilir									
16.	Heyət üçün şəxsi və işçi geyimlər qarderobu	1 nəfərə 0,5 m ² hesabı ilə, sanitariya qovşaqla birgə (3+3)									
17.	Təsərrüfat tibb bacısının otağı	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
18.	Təmiz aqar üçün otaq	4	4	4	6	6	6	6	8	8	
19.	Çirkli aqar üçün otaq	4	4	4	6	6	6	6	8	8	
20.	Təsərrüfat anbarı (təmizlik ləvazimatının saxlanması sahəsi ilə)*	6	9	9	12	12	6	6	9	9	
21.	Generator sahəsi	█	█	█	█						Avadanlığa olan tələblərə uyğun

* Su axıtma sistemi, kran və quruducu ilə

5. Həkim məntəqəsinin tərkibinə və quruluşuna dair tələblər

5.1. Həkim məntəqələri əsasən kənd yaşayış məntəqələrində, qəsəbələrdə və şəhər tipli qəsəbələrdə müəyyən olunmuş qaydalara uyğun olaraq təşkil edilir. Müəssisə və təşkilatlarda nəzərdə tutulan məntəqələrin yaradılmasına, onların işçilərinin sayından və işin xüsusiyyətindən asılı olaraq bu Qaydalara zidd olmamaqla fərdi qaydada baxılır.

5.2. Həkim məntəqələrinin tikintisi üçün torpaq sahələri ayrılarkən yaşayış məntəqələrini mərkəzi rayon xəstəxanaları ilə birləşdirən yollara yaxın sahələr seçilməlidir. Həkim məntəqələrinin bilavasitə nəqliyyat vasitələrinin intensiv hərəkət etdiyi yolların kənarında yerləşdirilməsinə yol verilmir.

5.3. Xəstəxanaların tərkibinə daxil olan həkim məntəqələri ayrı tikilidə və ya xəstəxana binasının tərkibində yerləşdirilə bilər.

5.4. Həkim məntəqələrində otaqların tərkibi və minimal sahələri 19 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

Həkim məntəqələrində otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²
1.	Qeydiyyat sahəsi dəhliz (sanitar qovşaqla)	10 (+3)
2.	Həkim otağı	14
3.	Tibb bacısının otağı (dərman preparatları saxlanan yerlə)	10
4.	Prosedur-sarğı otağı	12
5.	Peyvənd kabinetini	8
6.	Təcili doğuş qəbulu otağı*	24
7.	Zahı qadımlar və yeni doğulanlar üçün palata*	zahı qadına 7 m ² yeni doğulana 3 m ²
8.	Yuma və sterilizasiya otağı*	12
9.	Klinik laboratoriya*	10
10.	Heyətin ev və işçi geyimləri üçün qarderob	iki qapılı şkafa 0,5 m ²
11.	Təsərrüfat ləvazimatının saxlanması otağı (təmizləmə ləvazimatı ilə birgə)	4

* Qeyd: layihə tapşırığında nəzərdə tutulduğu hallarda.

6. Tibb məntəqələrinin tərkibinə və quruluşuna dair tələblər

- 6.1. Tibb məntəqələri kənd yaşayış məntəqələrində və yaşayış məntəqələrindən kənarında yerləşdirilir.
- 6.2. Tibb məntəqəsində otaqların tərkibi və minimal sahələri 20 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

20 nömrəli cədvəl

Tibb məntəqələrində otaqların tərkibi və minimal sahə ölçüləri

s/s	Otaqların adı	Sahəsi, m ²
1.	Gözləmə zonası qeydiyyat sahəsi ilə (sanitar qovşaqla)	10 + 3
2.	Tibb bacısının kabinetini (dərman preparatlarının, alət və sarğı materiallarının saxlanması sahəsi ilə)	10+6
3.	Prosedur-sarğı otağı	12
4.	Təsərrüfat ləvazimatının saxlanması otağı	4

7. Tibb müəssisələrində otaqların daxili tamamlama işlərinə tələblər

7.1. Otaqlarda aparılan tamamlama işləri, hava ötürücü boruların, ventilyasiya sistemlərinin və filtrlərin quraşdırılması zamanı onların funksional təyinatından asılı olaraq tibb müəssisələrində tətbiqinə icazə verilən materialların istifadəsi nəzərdə tutulmalıdır.

7.2. Divarların, döşəmələrin və tavanların səthi hamar və asan təmizlənən olmaqla, müvafiq qaydada tətbiqinə icazə verilən yuyucu və dezinfeksiyaedici vasitələrin istifadəsinə davamlı olmalıdır.

7.3. Palatalar, həkim otaqları, xollar, dəhlizlər, yeməxanalar, fizioterapiya və quru rejimli digər müalicə-diaqnostik kabinetlərin divarları antimikrob xüsusiyyətli örtüklərlə üzlənməsi məqsədə müvafiqdir. Döşəmələr yüksək istilik izolyasiyası xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Dəhlizlərdə döşəmələr mexaniki təsirə qarşı davamlı nəzərdə tutulmalıdır.

7.4. Cari dezinfeksiyaya məruz qalan nəm rejimli tibb otaqlarında (əməliyyat zalları, sarğı, doğuş, əməliyyat qabağı otaqlar, narkoz, prosedur və digər analoji otaqlar, eləcə də vanna otaqları, duş, sanitar qovşaqları, imalə və çirkli aqaların saxlanması və çeşidlənməsi üçün otaqlar) divarlar, otaqların hündürlüyü boyu rütubətə davamlı materiallarla üzlənməlidir. Əməliyyat zallarında, mikrobioloji laboratoriyalarda divarlar antimikrob xüsusiyyətlərinə malik örtüklə üzlənə bilər.

Laboratoriyalarda asma tavanların tətbiqinə yol verilmir. Patogen mikroorqanizmlərlə tədqiqatlar aparılan laboratoriyaların bütün səthləri hermetik olmalıdır.

Əməliyyat zalı, narkoz, doğuş və digər analoji otaqların döşəmələri antistatik olmalıdır. Döşəmənin üzlənməsi üçün su keçirməyən, səs-küyü təcrid edən inşaat materiallarından istifadə edilməlidir.

Tibb müəssisələrinin döşəmə örtüklərində dəşik və yarıq olmamalı, döşəmələr hamar, bünövrəyə kip bərkidilmiş, yuyucu və dezinfeksiyaedici vasitələrin təsirinə qarşı davamlı olmalıdır.

Nəm rejimli otaqlarda tavanlar suya davamlı materiallarla üzlənməlidir.

7.5. Əl-üz yuyan və digər sanitar-texniki cihazların, eləcə də istismar zamanı divar və arakəsmələri nəmləndirən digər avadanlığın quraşdırıldığı yerlərdə, divar və arakəsmələr, döşəmədən 1,6 m hündürlükdə və cihazların hər tərəfindən 20 sm enində suya davamlı materiallarla üzlənməlidir.

7.6. Xüsusi əks epidemik rejimin gözlənilməsi, eləcə də aseptika və antiseptika tələb edilməyən otaqlarda, vestibüllərdə, dəhlizlərdə, xollarda və digər yardımçı otaqlarda müxtəlif konstruksiyalı asma tavanların tətbiqinə icazə verilir. Konstruksiyası və materialları hermetikliyi, səthin hamarlığını, nəm üsulla təmizliyi və dezinfeksiyanı təmin edən asma tavanların cərrahiyyə əməliyyatı otaqlarında, doğuş otağında, sarğı, müayinə otaqlarında və palatalarda quraşdırılmasına yol verilir.

7.7. Tibb müəssisələrinin tibbi oksigen, azot oksidi, karbon qazı və vakuum ilə təchizatı mərkəzləşdirilmiş qaydada nəzərdə tutulur. Yerli şəraitdən (maye və ya qaz halında oksigenin mövcudluğu) və istifadə olunan oksigenin miqdarından asılı olaraq müəssisələrin oksigenə olan tələbatı mərkəzləşdirilmiş məntəqələrdən və ya fərdi oksigen-qazlaşdırma avadanlıqları ilə həyata keçirilir.

7.7.1. Tibb müəssisələrinin ərazisində mərkəzləşdirilmiş oksigen məntəqələrinin və oksigen-qazlaşdırma stansiyalarının yerləşdirilməsi qüvvədə olan tikinti norma və qaydalarının tələblərinə uyğun müəyyən edilir.

7.7.2. Oksigenlə təminat əsasən əməliyyat blokları, narkoz otaqları, reanimasiya zalları, barokamera otaqları, doğuş şöbələri, əməliyyatdan sonrakı palatalar, intensiv terapiya palataları, sarğı otaqları, şöbələrdəki prosedur otaqları, angiografiya və endoskopiya kabinetlərinin prosedur otaqları, eləcə də ruhi-əsəb palataları istisna olunmaqla bütün digər şöbələrin palataları üçün nəzərdə tutulur.

7.7.3. Azot oksidinin cərrahiyyə əməliyyatı bloklarına, narkoz otaqlarına, reanimasiya zallarına, doğuş zallarına, doğuşdan əvvəlki palatalara, əməliyyatdan sonrakı palatalara, intensiv terapiya palatalarına, yanıq xəstələrinin palatalarında bütün çarpayılara və endoskopiya kabinetinin prosedur otağına verilməsi nəzərdə tutulmalıdır.

7.7.4. Müəssisələrin karbon qazı ilə təchizatı layihə tapşırığına uyğun olaraq müəyyən edilir.

7.7.5. Vakuumla təminat məqsədilə yardımçı otaqların (insanların daimi olmadığı dəhliz, qarderob, anbar və s.) zirzəmi və yarımzirzəmilərində vakuum qurğuları və vakuum nasosları yerləşdirilir.

Vakuum sisteminin boru xətlərinin cərrahiyyə əməliyyatı zallarına, narkoz otaqlarına, reanimasiya və doğuş zallarına, sarğı otaqlarına, intensiv terapiya və əməliyyatdan sonrakı palatalara, dəri yanıq xəstələrinin palatalarına, yeni doğulmuş körpələrin və yarımçıq doğulanların palatalarına, endoskopik kabinetin prosedür otağına çəkilməsi nəzərdə tutulmalıdır.

Layihə tapşırığına uyğun olaraq, sıxılmış hava laboratoriyalara, inqalyasiya otaqlarına verilir.

7.7.6. Oksigen boru xətlərinin zirzəmilərlə, tunellərlə, açıq novlar və xəndəklərlə, eləcə də bina və qurğuların altı ilə çəkilməsinə yol verilmir.

7.7.7. Oksigen, azot oksidi, karbon qazı və vakuumun daxili sistemləri mis borulardan quraşdırılmalıdır. Daxili sistemlər gizli (döşəmə altında, divarın içərisinə salınmaqla) və açıq (divar və arakəsmələrin səthində) üsulla quraşdırılır.

8. Su təchizatı və kanalizasiya sisteminə tələblər

8.1. Yeni tikilən, yenidən qurulan və fəaliyyət göstərən tibb müəssisələri su, kanalizasiya və mərkəzləşdirilmiş isti su təchizatı ilə təmin olunmalıdır. Təsərrüfat-icməli suyun keyfiyyəti qüvvədə olan normativ sənədlərin və dövlət standartının tələblərinə cavab verməlidir.

Müstəqil su təchizatı sisteminə malik olan tibb müəssisəsi tərəfindən suyun istifadəsi, həmin su mənbəyinə dair yalnız müvafiq sanitariya-gigiyenik rəyin mövcud olduğu zaman mümkündür.

8.2. Tibb müəssisələrində yaranan çirkab suların təmizlənməsi və zərərsizləşdirilməsi, çirkab suların səmərəli zərərsizləşdirilməsini təmin edən mərkəzləşdirilmiş və ya digər tipli kanalizasiya təmizləyici qurğularında həyata keçirilir. Bu qurğular olmadığı zaman tibb müəssisələrinin çirkab suları lokal təmizləyici qurğularda tam bioloji təmizlik mərhələsi keçdikdən sonra zərərsizləşdirilməli və kənarlaşdırılmalıdır.

Yoluxucu xəstəliklər və vərəm təyinatlı tibb müəssisələrinin (şöbələrin) çirkab suları xarici kanalizasiya sisteminə atılmazdan əvvəl mütəlq zərərsizləşdirilməlidir.

9. Otaqların istilik təchizatına, ventilyasiyasına və mikroikliminə dair tələblər

9.1. Mikroiklimi tənzimləyən qurğu və sistemlər tibb müəssisələrinin otaqlarında optimal temperatur şəraitini və hava mübadiləsini təmin etməlidir.

9.2. Tibb müəssisələrində otaqların hərəratı, hava mübadiləsinin tezliyi, tibbi otaqların təmizlik kateqoriyaları, eləcə də iş yerlərində elektromaqnit şüalanmasının, kontaktlı və hava ultrasəsinin yol verilən səviyyələri 21 nömrəli cədvəldə göstərilmişdir:

21 nömrəli cədvəl

Tibb müəssisələrində otaqlar üçün hesablanan hərərat və hava mübadiləsi tezliyi göstəriciləri, təmizlik kateqoriyaları

Otaqların adı	Havanın hesablanan hərəratı, °C	1 saat ərzində hava mübadiləsinin tezliyi		Otaqların təmizlik kateqoriyası	Təbii hava mübadiləsi zamanı sorulma tezliyi
		verilmə	sorulma		
Yaşlı xəstələr üçün palatalar, uşaq şöbələrində analar üçün otaqlar, hipoterapiya otaqları	20	1 çarpayuya 80 m ³ /saat 100 %		Təmiz	2
Vərəm xəstələri (yaşlılar, uşaqlar) üçün palatalar	20	1 çarpayuya 80 m ³ / saat		Çirkli	2
		80 %	100 %		
Hipotireoz xəstələri üçün palatalar.	24	1 çarpayuya 80 m ³ / saat 100 %		Təmiz	2
Tireotoksikoz xəstələri üçün palatalar	15	1 çarpayuya 80 m ³ / saat 100 %		Təmiz	2
Əməliyyatdan sonrakı palatalar, reanimasiya zalları, intensiv terapiya palataları, doğuş boksları, əməliyyat otaqları, dializasiya - əməliyyat otaqları, narkoz palataları, yanıq xəstələri üçün 1-2 çarpayılıq palatalar, barokameralar	22	Hesablama üzrə, lakin 10-qat mübadilədən artıq olmayaraq *		Çirkli-təmiz	Yol verilmir
		100 %	aseptik - 80 % (20%-i narkoz, sterilizasiya şöbələri və s. vasitəsilə)		
		80 %	septik şöbələrdə - 100 %		
Doğuşdan sonrakı palatalar	22	100 %*	100 %	Təmiz	Yol verilmir
Yanıq xəstələri üçün 2-4 çarpayılıq palatalar, uşaqlar üçün palatalar	22	100 %	100 %	Təmiz	Yol verilmir
Yarımçıq doğulan, südəmər, yeni doğulan və zədə ilə doğulan körpələr üçün palatalar	25	hesablama üzrə, lakin az olmayaraq:		Çirkli - təmiz	Yol verilmir
		100 %*	80 % - aseptik		
		100 %*	100 % - septik		
Bokslar, yarım bokslar, filtr-bokslar, boks önü otaqlar	22	2,5 (100 % dəhlizdən verilir)	2,5	Çirkli	2,5
Yoluxucu xəstəliklər şöbəsinin palatalı seksiyaları	20	1 çarpayuya 80 m ³ /saat	1 çarpayuya 80 m ³ /saat	Çirkli	-
Doğuş qabağı filtrlər, qəbul - müayinə boksları, müayinə, sarğı, manipulyasiya, əməliyyat qabağı otaqlar, ana südüünün süzülməsi üçün otaqlar, 1 yaşına qədər uşaqların əmizdirilməsi otaqları, peyvənd otaqları	22	2	2	Təmiz	2
Cərrahiyyə əməliyyatı bloklarının nəzdində sterilizasiya otaqları	18	-	3 - septik şöbələr 3 - aseptik şöbələr	Çirkli	2
				Təmiz	2
Kiçik əməliyyat otaqları (o cümlədən: gündüz stasionarında)	22	10	5	Təmiz	1
Həkim kabinetləri, heyət otaqları, refleksoterapiya kabinetləri, xəstələrin gündüzlər qalması üçün otaqlar	20	dəhlizdən verilmə	1	Təmiz	1

Otaqların adı	Havanın hesablanan hərarəti, °C	1 saat ərzində hava mübadiləsinin tezliyi		Otaqların təmizlik kateqoriyası	Təbii hava mübadiləsi zamanı sorulma tezliyi
		verilmə	sorulma		
Müalicəvi bədən tərbiyəsi zalları	18	Zalda məşğul olan 1 nəfərə 50 m ³ , 80%	100 %	Çirkli	2
Funksional diaqnostika və rektoromanoskopiya kabinetləri	22	-	3	Çirkli	2
Müalicəvi bədən tərbiyəsi otaqları, mexanoterapiya, zondlama kabinetləri	20	2	3	Çirkli	2
Dəhlizlər, qida qəbulu otaqları, inqalyatoriyaların kompressor otaqları, aqaların saxlanması və digər anbar otaqları	18	-	1	Çirkli	1
Mikrodalğalı və ultrayüksək tezlikli terapiya kabinetləri, istilik və ultrasəs müalicəsi kabinetləri	20	4	5	Çirkli	Yol verilmir
Çirkli aqaların, təmizlik işləri üçün ləvazimatların, dezinfeksiya vasitələrinin saxlandığı anbarlar	18	-	5	Çirkli	3
Sanitar qovşaqları	20	-	1 unitaza 50 m ³ və 1 pissuara 20 m ³	Çirkli	3

* Steril havanın verilməsi nəzərdə tutulmalıdır

Tibbi heyətin iş yerlərində elektromaqnit şüalanmasının yol verilən hədd səviyyələri

s/s	Fiziki amilin adı	Yol verilən hədd səviyyələri
1	Daimi maqnit sahəsinin gərginliyi	8 kA/m
2	Elektrostatik sahənin gərginliyi	Heyətin iş yerində olması vaxtından asılı olaraq, iş günü ərzində 20 kV/m, 1 saat ərzində isə 60 kV/m-lan artıq olmayaraq hesablanıb təyin edilir
3	Dəyişən maqnit sahəsinin gərginliyi 50 Hs olduqda	Heyətin iş yerində olması vaxtından asılı olaraq, iş günü ərzində lokal təsir 1000 mKTl, ümumi təsiri isə 100 mKTl -dan artıq olmayaraq hesablanıb təyin edilir
4	Dəyişkən elektrik sahəsinin gərginliyi 50 Hs olduqda	İş günü ərzində 25 kV/m və ya 5 kV/m artıq olmamaq şərtilə heyətin iş yerində olmasından asılı olaraq hesablanıb təyin edilir
5	10-60 kHs diapazonda elektromaqnit şüalanması:	Təsirin davamiyyət müddətindən asılı olaraq müəyyən edilir, aşağıdakı göstəricilərdən artıq olmayaraq:
	elektrik sahəsinin gərginliyi	iş günü ərzində 50 V/m
	maqnit sahəsinin gərginliyi	iş günü ərzində 5 A/m
6	30 kHs (0,03 MHs)-dən 300 MHs qədər diapazonda elektromaqnit şüalanması	İş günündən artıq olamamaq şərtilə təsirin davamlılığundan asılı olaraq quraşdırılır
	aşağıdakı tezliklərdə elektromaqnit sahəsinin gərginliyi:	
	0,03 - 3 MHs	50 V/m
	3 - 30 MHs	30 V/m
	30 - 300 MHs	10 B/m
	aşağıdakı tezliklərdə maqnit sahəsinin gərginliyi:	
	0,03 - 3 MHs	5 A/m
	30 - 50 MHs	0,3 A/m
	300 MHs - 300 QHs tezlik diapazonunda enerji cərəyanının sıxlığı	25 mkVt/sm ²
7	İnfraqırmızı (istilik) şüalanma intensivliyi	100 Vt/m ²
8	Ultrabənövşəyi şüalanma intensivliyi	50,0 Vt/m ² (UF-A) 0,05 Vt/m ² (UF-B) yol verilmir (UF-S)
9	Videodispleyli terminalların (VDT) və fərdi EHM elektromaqnit şüalanması:	
	VDT ətrafında 50 sm məsafədə elektrik sahəsinin gərginliyi	25 V/m (5 Hs - 2 kHs tezlik diapazonunda) 2,5 V/m (2 - 400 kHs tezlik diapazonunda)
	Tezlik diapazonunda maqnit cərəyanının sıxlığı:	250 nTl (5 Hs - 2 kHs tezlik diapazonunda) 25 nTl (2 - 400 kHs tezlik diapazonunda)
	Səthi elektrostatik potensial	500 V

İşçilər üçün kontaktlı ultrasəsini yol verilən səviyyələri

Oktava zolaqlarının orta həndəsi tezlikləri, kHs	Vibrosürətin ən yüksək göstəricisi, m/s	Vibrosürətin səviyyələri, dB
16,0 - 63,0	$5 \cdot 10^{-3}$	100
125,0 - 500,0	$8,9 \cdot 10^{-3}$	105
$1 \cdot 10^3 - 31,5 \cdot 10^3$	$1,6 \cdot 10^{-2}$	110

İş yerlərində hava ultrasəsini yol verilən səviyyələri

Oktava zolaqlarının orta həndəsi tezlikləri, kHs	Səs təzyiqinin səviyyələri, dB
12,5	80
16,0	90
20,0	100

Oktava zolaqlarının orta həndəsi tezlikləri, kHs	Səs təzyiqinin səviyyələri, dB
25,0	105
31,5 - 100,0	110

9.3. Tibb müəssisələrinin binaları mexaniki sorucu-hava verici və qeyri-mexaniki təbii sorucu ventilyasiya sistemləri ilə təchiz olunmalıdır.

Yoluxucu xəstəliklər, o cümlədən vərəm şöbələrində, mexaniki sorucu ventilyasiya sistemi havanı zərərsizləşdirən vasitələrə malik olan və hər bir boks və ya yarımboks üçün nəzərdə tutulan fərdi ventilyasiya kanalları ilə təchiz olunmalıdır.

9.4. Ventilyasiya sistemlərinin layihələndirilməsi və istismarı zamanı hava kütləsinin «çirкли» zonalardan «təmiz» otaqlara axını istisna edilməlidir.

9.5. Cərrahiyyə əməliyyatı otaqları istisna olunmaqla, tibb müəssisələrinin digər otaqları mexaniki sorucu və hava verici ventilyasiyadan başqa həm də fiksasiya sistemi ilə təmin olunmuş təbii ventilyasiya sistemləri (nəfəslilik, framuqa və s.) ilə təchiz edilməlidir.

9.6. Ventilyasiya və mikroiklimi tənzimləyən sistemlər üçün xarici havanın qəbulu yer səthindən 2 m hündürlükdə olan təmiz zonadan yerinə yetirilir.

Cərrahiyyə əməliyyatı və əməliyyat önlü otaqlara, reanimasiya zalına, narkoz, doğuş, intensiv terapiya və əməliyyatdan sonrakı palatalara, mikrobioloji laboratoriyalara, dəri yanıq xəstələrinin palatalarına, QİÇS xəstələrinin palatalarına və digər analoji müalicə müəssisələrinə verilən hava, emal olunan havanın tərkibindəki mikroorqanizmlərin və virusların inaktivasiyasını təmin edən xüsusi qurğular vasitəsilə zərərsizləşdirilməlidir.

9.7. Havaya zərərli maddələr xaric edilən cərrahiyyə əməliyyatı, reanimasiya və doğuş zallarında, intensiv terapiya palatalarında və laboratoriyalarda xüsusi hava təmizləyici qurğular quraşdırılmalıdır.

9.8. Cərrahiyyə əməliyyatı, narkoz, doğuş, reanimasiya, əməliyyatdan sonrakı otaqlar, intensiv terapiya palataları və onkohematoloji xəstələrin palataları, QİÇS xəstələri, dəri yanıq xəstələri, eləcə də yeni doğulan körpələr, südəmər, yarımçıq və zədəli körpələr üçün otaqlarda mikroiklimin tənzimlənməsi nəzərdə tutulmalıdır.

9.9. Yüksək zərərsizləşdirici səmərəliliyə malik süzgeçlərdən sonra hava verici ventilyasiya sistemlərinin hava boruları paslanmayan poladdan olmalıdır.

9.10. Ventilyasiya avadanlığı həkim kabinetləri, əməliyyat otaqları, palatalar ilə və adamların daimi qaldığı otaqlarla qonşu olmayan xüsusi otaqlarda yerləşdirilməlidir.

9.11. Ventilyasiya sistemləri üçün otaqlarda, 1 saat ərzində birdəfəlik hava mübadiləsini təmin edən sorucu ventilyasiya, verici sistemlər üçün isə ikidəfəlik hava mübadiləli ventilyasiya nəzərdə tutulmalıdır. Yoluxucu xəstəliklər şöbələrində, xüsusi təhlükəli (hava-damcı yolu ilə keçən) xəstələrin bokslarında havanın mənfəi təzyiqini yaratmaq və yoluxmuş hava kütləsinin təmiz zonalara daxil olmasının qarşısını almaq üçün həmin sahələrdə qeyd edilən hava mübadiləsinin intensivliyi dəfələrlə artırılmalıdır.

9.12. Aşağıdakı sahələrdə mütəşəkkil hava axını təşkil edilmədən mexaniki sorucu ventilyasiya sistemi nəzərdə tutulmalıdır: avtoklav otaqları, yuyucu və duş otaqları, sanitariya qovşaqları, gigiyena otaqları, çirкли paltarlar saxlanan otaqlar, tullantılar yığılan otaqlar və dezinfeksiyaedici vasitələrin saxlandığı anbarlar.

9.13. Şöbəyə girişdə müstəqil kanallı (hər bir şlüzdən) sorucu ventilyasiya sistemi quraşdırılan şlüz təşkil olunmalıdır.

9.14. Septik və aseptik cərrahiyyə əməliyyatı otaqları, doğuş blokları, reanimasiya, onkohematoloji, yanıq şöbələri, sarğı, ayrı-ayrı palatalı seksiyalar, rentgen və digər ixtisaslaşdırılmış müayinə kabinetləri üçün xüsusiləşdirilmiş (digərlərindən təcrid olunan), müstəqil ventilyasiya və mikroiklim sistemlərinin nəzərdə tutulması zəruridir.

10. Təbii və süni işıqlanmaya dair tələblər

10.1. Tibb müəssisələrinin otaqları təbii işıqlanmaya malik olmalıdır. İkinci işığın və ya yalnız süni işıqlanmanın tətbiqinə, texnoloji proses və istismar qaydaları təbii işıqlanma tələb olunmayan anbarlarda, palataların nəzdindəki sanitariya qovşaqlarda, gigiyenik vannalarda, imalə otaqlarında, şəxsi gigiyena otaqlarında, heyət üçün duş otağı və paltarlar saxlanan yerlərdə, termostat, mikrobioloji bokslar, əməliyyat önlü və əməliyyat otaqlarında, aparat otaqlarında, narkoz otaqlarında, fotolaboratoriyalarda və bəzi digər otaqlarda yol verilir.

Layihələndirilən tibb müəssisələrində təbii və süni işıqlanmanın səviyyəsi 22 nömrəli cədvəldəki göstəricilərə, eləcə də ictimai binalara dair sanitariya norma və qaydalarına müvafiq olmalıdır.

22 nömrəli cədvəl

Tibb müəssisələrində otaqların təbii və süni işıqlandırılması

Otaqlar	TİƏ və işıqlanmanın işçi səth və müstəvi üzərində normalaşdırılması (Ü-üfqi, Ş-şaquli) və döşəmədən səthin hündürlüyü	Təbii işıqlanma		Qarışıq işıqlanma		Süni işıqlanma		
		TİƏ, e _n , %		TİƏ, e _n , %		ümumi işıqlanma zamanı işıqlanma, lk	diskomfort göstəricisi, M çox olmamaq şərti ilə	K _{ps} % çox olmamaq şərti ilə işıqlanma əmsali
		yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı	yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Əməliyyat zalı	Ü-0,8	-	-	-	-	400	40	10
Əməliyyat önlü	Ü-0,8	3,0	1,0	1,8	0,6	300	40	15
Sarğı	Ü-0,8	4,0	1,5	2,4	0,9	500	40	10
Q a n ı n saxlandığı otaq	Ü-0,8	-	-	-	-	200	40	20
Gipsin saxlanan və hazırlanan otaq	Ü-0,8	-	-	-	-	75	-	-

Otaqlar	TİƏ və işıqlanmanın işçi səth və müstəvi üzərində normalaşdırılması (Ü-üfqi, Ş-şaquli) və döşəmədən səthin hündürlüyü	Təbii işıqlanma		Qarışıq işıqlanma		Süni işıqlanma		
		TİƏ, e _n , %		TİƏ, e _n , %		ümumi işıqlanma zamanı, lk	diskomfort göstəricisi, M çox olmamaq şərtilə	K _p , % çox olmamaq şərtilə işıqlanma əmsalı
		yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı	yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cərrahların, mama-ginekoloqların, travmatoloqların, pediatriların, infeksiyaların, dermatoloqların, allergoloqların, stomatoloqların müayinə kabinetləri	Ü-0,8	4,0	1,5	2,4	0,9	500	40	10
Digər mütəxəssislərin qəbul otaqları	Ü-0,8	3,0	1,0	1,8	0,6	300	40	15
Oftalmoloqların qaranlıq otaqları	Ü-0,8	-	-	-	-	20	-	10
Funksional diaqnostika və endoskopiya kabinetləri	Ü-0,8	3,0	1,0	1,8	0,6	300	40	15
Fotari, fizioterapiya, m a s s a j , MBT kabinetləri	Ü-0,8	2,5	0,7	1,5	0,4	200	60	20
Kabinetlər: Hidroterapiya, müalicə van-naları, duş zalları	Ü-0,8	2,5	0,7	1,5	0,4	200	60	20
Əmək müalicəsi	Ü-0,8	3,0	1,0	1,8	0,6	300	40	15
Yuxu terapiyası	Ü-0,8	-	-	-	-	50	-	-
P a r a f i n i n , o z o - k e r i t i n i n h a z ı r - l a n d ı ğ ı o t a q , a l t l ı q l a r ı n , ç i r k i n r e g e n e r a s i y a s ı o t a q l a r ı	Ü-0,8	-	-	-	-	75	-	-
G ü n d ü z v a x t ı x ə s t ə l ə r i n q a l m a o t a q l a r ı	Ü-0,0	2,0	0,5	-	-	100	25	15
D ə r m a n v ə s a r ğ ı v a s i t ə l ə r i n i n s a x l a n d ı ğ ı o t a q	Ü-0,8	-	-	-	-	100	-	-
Dezinfeksiya vasitələrinin saxlandığı otaq	Ü-0,8	-	-	-	-	75	-	-
P r o s e d u r v ə m a n i p u l y a s i y a o t a q l a r ı	Ü-0,8	4,0	1,5	2,4	0,9	500	40	10
K a b i n e t l ə r , t i b b b a c ı l a r ı n ı n p o s t l a r ı	Ü-0,8	3,0	1,0	1,8	0,6	300	40	15
G ü n d ü z s t a s i o n a r l a r ı n d a x ə s t ə l ə r ü ç ü n o t a q	Ü-0,8	2,5	0,7	1,5	0,4	200	60	20
X ə s t ə l ə r i n q ı d a q ə b u l u ü ç ü n o t a q l a r	Ü-0,8	-	-	1,5	0,5	200	60	20
A p a r a t o t a q l a r ı i d a r ə e t m ə p u l t - l a r ı , v a n n a o t a q - a r ı , s t e r i l i z a s i y a , ç e ş i d l ə m ə v ə a ğ l a r ı n s a x l a n - d ı ğ ı o t a q l a r	Ü-0,8	-	-	-	-	200	60	20
Q e y d i y y a t o t a ğ ı	Ü-0,8	-	-	1,5	0,4	200	60	20
T i b b m ü ə s s i s l ə r i n i n d ə h l i z l ə r i	Ü-0,0	-	-	-	-	150	90	-
D a ş ı m a n a p a r a t l a r ı n s a x l a n d ı ğ ı o t a q	Ü-0,8	-	-	-	-	75	-	-
S a n i t a r i y a - m ə i ş ə t o t a q l a r ı : v a n n a o t a q l a r ı , s a n i t a r q o v ş a q l a r ı	Ü-0,0	-	-	-	-	75	-	-

Otaqlar	TİƏ və işıqlanmanın işçi səth və müstəvi üzərində normalaşdırılması (Ü-üfqi, Ş-şaquli) və döşəmədən səthin hündürlüyü	Təbii işıqlanma		Qarışıq işıqlanma		Süni işıqlanma		
		TİƏ, e _n , %		TİƏ, e _n , %		ümumi işıqlanma zamanı, lk	diskomfort göstəricisi, M çox olmamaq şərtilə	K _p , % çox olmamaq şərtilə işıqlanma əmsalı
		yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı	yuxarıdan və ya kombinasiyalı işıqlanma zamanı	Yan tərəfdən işıqlanma zamanı			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
D u ş otaqları, qarderoblar	Q-0,0	-	-	-	-	50	-	-
K ü ç əpaltarları saxlanan qarderob	Q-0,0	-	-	-	-	75	-	-

10.2. Palatalı seksiyaların (şöbələr) dəhlizləri binaların köndələn divarları və işıqlı kollarıdakı pəncərələr vasitəsilə həyata keçirilən təbii işıqlanmaya malik olmalıdır. Müalicə-diaqnostik və yardımçı bölmələrin dəhlizləri köndələn və ya yan tərəflərdən işıqlandırılmalıdır.

10.3. Otaqlarda insolyasiya davamiyyəti yaşayış və ictimai binaların, eləcə də ərazilərin insolyasiya və günəşdən mühafizəsinə dair gigiyenik tələblər nəzərə alınmaqla qəbul olunur.

10.4. Tibb müəssisələrinin üfqi cənub istiqamətinə yönələn pəncərələri günəş şüalarının göz qamaşdırıcı təsirindən və otaqların qızmaqdan mühafizəsi məqsədilə günəşdən mühafizə qurğuları ilə təchiz olunur.

10.5. Süni işıqlandırma (ümumi və yerli) qurğuları, işıq mənbəyi, işıqlanma cihazının növü qüvvədə olan normativ sənədlərə uyğun qəbul olunur.

10.6. Müayinə otaqlarında xəstələrin müayinəsi üçün divardan asılan və ya daşınan işıqlanma cihazlarının quraşdırılması zəruridir.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SIYAHISI

1. [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 61 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı
2. [17 dekabr 2018-ci il tarixli 77 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı

BÜLLETENƏ EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SIYAHISI

^[1] [17 dekabr 2018-ci il tarixli 77 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı ilə "Tibb müəssisələrində sanitariya-epidemioloji tələblərə dair Qaydalar"ın 1-nömrəli cədvəlinin "Otaqların adı" sütununda "əlillər" sözü "əlilliyi olan şəxslər" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

^[2] [15 oktyabr 2018-ci il tarixli 61 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Qərarı ilə "Tibb müəssisələrində sanitariya-epidemioloji tələblərə dair Qaydalar"ın 3.26-cı bəndində "və uşaq müəssisələrində (körpələr evi, uşaq bağçası, məktəblər)" sözləri ", təhsil və sosial xidmət müəssisələrində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.